LK 5 Visiooniõhtul kutsuti ellu mõttekoda
LK 8–10 Tõrva valla huvitegevuse tabel
LK 11 LC Tõrva Mari sai 15

OKTOOBER 2026

TÕRVA TEATAJA

Väljaandja: Tõrva vallavalitsus **Kujundus:** loovbüroo Kuldne Lammas **Trükk:** Kroonpress **Otsepost:** Omniva **Tiraaž:** 3000 **Toimetus:** Egon Ilisson, kuldne@kuldne.com, 53 736 992

Uus koalitsioonilepe on sõlmitud

Tõrva valla uus koalitsioonilepe seab sihiks rohkem investeeringuid, tugevama ettevõtluse ja parema elukeskkonna.

Erakonna Isamaa nimekirja ja Eesti Reformierakonna nimekirja saadikud ning volikogu liige Urmas Kivit sõlmisid Tõrva valla juhtimiseks koalitsioonilepingu aastateks 2026–2029. Lepingu eesmärk on tagada vallale stabiilne ja otsustusvõimeline juhtimine ning anda Tõrva arengule uus tõuge.

Koalitsioon peab Tõrva valla üheks keskseks väljakutseks elanike arvu vähenemist. Selle pidurdamiseks soovitakse luua rohkem võimalusi inimestele Tõrva valda jäämiseks, siia tagasitulemiseks ja oma kodu rajamiseks. Üheks olulisimaks eelduseks on seejuures uute ja paremini tasustatud töökohtade tekkimine.

Majanduspoliitiliseks eesmärgiks on suurinvesteeringute Tõrva valda toomine ning uute tootmis- ja tööstusettevõtete tekkeks vajalike tingimuste loomine. Selle keskseks projektiks saab uue tööstusala rajamine Helme alevikku. Samuti soovitakse arendada teisi sobiva arengupotentsiaaliga tööstusalasid Tõrva vallas. Eesmärk on kasvatada kõrgema lisandväärtusega ja paremini tasustatud töökohtade hulka ning tugevdada seeläbi valla majanduslikku konkurentsivõimet.

Olulisele kohale seatakse ka tehisaru ja uute tehnoloogiate kasutuselevõtt. Tehisaru võimalusi soovitakse senisest rohkem rakendada vallavalitsuse töös, kohalikes ettevõtetes ja Tõrva valla koolides.

Koalitsioon soovib suurendada kohalike teede korrashoiuks eraldatavaid vahendeid täiendavalt 100 000 euro võrra aastas.

Järgmise kolme aasta jooksul soovitakse suunata 500 000 eurot kogukonnakeskuste ja külamajade korrastamisse ning arendamisse, et toetada külaliikumist ja parandada kogukondade tegutsemisvõimalusi kogu vallas.

Koalitsioonileping sai allkirjad vallavolikogu saalis.

Üheks prioriteediks on kvaliteetse hariduse tagamine Tõrva vallas: panustada soovitakse nii haridushoonetesse ja tehnilisse baasi kui ka õppetöö sisulise kvaliteedi tõstmisse.

Vaatamata kavandatavatele mahukatele investeeringutele seab koalitsioon eesmärgiks hoida Tõrva valla laenukoormus jõukohasel ja vastutustundlikul tasemel. Investeeringute elluviimisel soovitakse maksimaalselt kasutada Euroopa Liidu ja riiklikke toetusmeetmeid ning kaasata senisest enam erasektori kapitali ja koostööpartnereid. Eesmärk on suurendada valla investeerimisvõimekust viisil, mis ei seaks ohtu omavalitsuse pikaajalist finantsstabiilsust. Mitmete suuremate investeeringute elluviimine sõltub riiklike, Euroopa Liidu ja teiste väliste rahastusallikate kaasamise võimalustest. Koalitsioonilepingu täitmist hinnatakse vähemalt kord kuue kuu jooksul.

Isamaa esindaja Kalle Visteri sõnul annab leping võimaluse keskenduda konkreetsete kokkulepete elluviimisele. „Oluline on stabiilne ja tegutsemisvõimeline vallajuhtimine ning see, et areng jõuaks nii Tõrva linna kui ka valla erinevatesse piirkondadesse. Oleme kokku leppinud konkreetsed tegevused teedest ja haridusest kuni ettevõtluse ja suurte investeeringuteni," ütles Vister.

Eesti Reformierakonna nimekirja esindaja Maido Ruusmanni sõnul on majandusareng otseselt seotud Tõrva võimega hoida ja kasvatada elanike arvu. „Kui tahame, et inimesed jääksid Tõrva valda, tuleksid siia tagasi või looksid siia oma kodu, peavad siin olema head ja konkurentsivõimelise palgaga töökohad. Selleks on vaja uusi ettevõtteid ja suuremaid investeeringuid. Samuti tahame olla uute tehnoloogiate kasutamisel eestvedajad ning aidata ettevõtetel, koolidel ja inimestel tehisaru võimalustest maksimaalselt kasu saada," ütles Ruusmann.

Volikogu liige Urmas Kivit rõhutas kokkulepete elluviimise tähtsust. „Minu jaoks on oluline, et vallajuhtimine oleks asjalik, tasakaalukas ja tulemusele suunatud. Lepingus on konkreetsed eesmärgid ja investeeringud ning nüüd tuleb hoida fookust ja viia kokkulepitu võimalikult suures mahus ellu," ütles Kivit.

Prioriteetsed arendusobjektid ja investeeringud

Juba töös olevad arendusobjektid

1. Kõrtsihoone rekonstrueerimine multifunktsionaalseks meelelahutus- ja vabaajakeskuseks – maksumus 2 635 000 eurot; omaosalus 572 000 eurot.
2. Linna küla veevärgi rekonstrueerimine – maksumus 85 000 eurot.
3. Uue jäätmejaama rajamine – eeldatav maksumus 811 000 eurot; eeldatav omaosalus 162 000 eurot.
4. Tõrva Gümnaasiumi A-korpuse rekonstrueerimine – eeldatav maksumus 1 560 000 eurot; eeldatav omaosalus 468 000 eurot.
5. Helme sotsiaalmaja rajamine – eeldatav maksumus 1 470 000 eurot; eeldatav omaosalus 294 000 eurot.
6. Veski ja Patküla tänavate kõnniteede rekonstrueerimine – eeldatav maksumus 740 000 eurot; eeldatav omaosalus 234 000 eurot.
7. Helme tööstusala rajamine – eeldatav maksumus 1 511 000 eurot; eeldatav omaosalus 378 000 eurot.
8. Riiska linnaosa multifunktsionaalse mänguväljaku rajamine – maksumus 120 000 eurot; omaosalus 95 000 eurot.

Käivitatavad arendusobjektid ja tegevused

1. Jalgpalliväljaku rajamine noortekeskuse juurde – eeldatav maksumus 600 000 eurot.
2. Täiendavad investeeringud valla teede korrashoidu – 100 000 eurot aastas.
3. Investeeringud kogukonnakeskuste ja külaseltside arendamisse – eeldatav maksumus 500 000 eurot.
4. Ala–Taagepera kergliiklustee ja Ala küla kanalisatsiooni rajamine – eeldatav maksumus 800 000 eurot.
5. Tõrva Gümnaasiumi suure parkla rekonstrueerimine – eeldatav maksumus 200 000 eurot.
6. Purskkaevu rajamine Tõrva linna – eeldatav maksumus 60 000 eurot.
7. Tervisebussi soetamine meditsiiniteenuste pakkumiseks – eeldatav maksumus 80 000 eurot.
8. Veski tänava rekonstrueerimine – eeldatav maksumus 300 000 eurot.
9. Veskijärve ümbruse arendamine – eeldatav maksumus 200 000 eurot.
10. Vanamõisa ranna-ala väljaarendamine – eeldatav maksumus 300 000 eurot.
11. Tõrva Muusikakooli hoone rekonstrueerimine – eeldatav maksumus 900 000 eurot; eeldatav omaosalus 250 000 eurot.
12. Tõrva Kirik-Kammersaali hoone parendamine – eeldatav maksumus 100 000 eurot.
13. Tehisaru ja uute tehnoloogiate koolitus- ja arendusprogrammi rakendamine – eeldatav maksumus 20 000 eurot aastas.
14. Kaasava eelarve rakendamine suuremas mahus – 60 000 eurot aastas.
15. Kogukondade kaasamine ning erasektoriga koostöövõrgustike loomine Tõrva vallas – eeldatav maksumus 20 000 eurot aastas.
16. Tõrva valla turundustegevused uute investeeringute, ettevõtete ja elanike meelitamiseks – eeldatav maksumus 30 000 eurot.

Tõrva koor osaleb sügise suurimas telešõus "Laululahing 2026"!

Telesügise suurim saade „Laululahing 2026" alustas TV3 pühapäevaseid otse-eetri saateid 4. oktoobril. Nüüdseks on maha peetud kaks esimest saadet.

Tänavu võistleb kaheksa Eestimaa paika: Tallinn, Tapa, Jõhvi, Pärnu, Tartu, Rakvere, Tõrva ja Lääne-Harju. Iga paika esindab 16-liikmeline koor koos tuntud artistist kapteniga. Meelelahutuslikku otsesaadet juhib Karl-Erik Taukar.

Tõrva koori Pigilinnud juhib Maie Kala ning Tõrva staariks on armastatud laulja ja näitleja Lauri Liiv. Avasaate teema oli „Meie laul" – iga koor esitas loo, mis oli mingil viisil seotud tema esindatava paigaga. Tõrva koor ja Lauri Liiv valisid palaks Ott Leplandi „Kuula". Esimeses saates saavutas Tõrva kolmanda koha jäädes alla vaid Tapa ja Jõhvi kooridele.

Enne saadet kümneid pikki ja meeleolukaid proove teinud koor oli ka teises saates ülesannete kõrgusel ning seal saavutati vajalik seitsmes koht ning pääseti järgmisesse saatesse. Kuigi kohtunikelt saadi laulu "17" esitamise eest vaid üks punkt ja televaatajatelt kolm lisaks, siis esimese saate kolmanda koha eest teenitud 10 punkti kindlustas kokkuvõttes edaspääsu. Saatest pidi lahkuma Rakvere.

Kindel on see, et vähemalt kolm saadet saavad Tõrvakad omadele kaasa elada. Foto: TV 3

„Laululahinguga" oma ajalugu

See pole Tõrva esimene kord selles saateformaadis esineda. Nimelt võitis Tõrva Laulustuudio neidudekoor 2009. aastal ETV „Laululahingu" teise hooaja. Koori juhtis toona samuti Maie Kala. Tõrvat esindanud võistluskooriks oli 18-liikmeline neidudekoor vanuses 16–19 aastat. Finaalis võeti mõõtu kuulsa WAF-koori ja Euroopa kultuuripealinna segakooriga ning televaatajad valisid lõpuks võitjaks Tõrva.

Kolm Tõrva valla riigiteed said tänavu kõvakatte

Tõrva valla elanike jaoks on tänavune aasta riigiteede korrastamisel märgilise tähtsusega.

Kui esialgsete plaanide kohaselt pidid mitmed piirkonna kruusateed saama kõvakatte alles 2028. või 2029. aastal, siis tänu teehoiu rahastuse suurenemisele ja piirkondlike vajaduste esiletoomisele õnnestus kolme teelõigu ehitustööd tuua varasemaks, juba 2026. aastasse.

Tõrvakate poolt aastaid oodatud kõvakatte saavad ligikaudu 4 kilomeetri pikkune Rulli–Leebiku teelõik, 3,7 kilomeetri pikkune Jõgeveste–Soe tee, mis on seni olnud vaid osaliselt asfalteeritud, ning 4,1 kilomeetri pikkune Põrga–Leebiku–Pikasilla teelõik. Kokku tähendab see Tõrva vallas ligikaudu 12 kilomeetri ulatuses teede olukorra parandamist. Tööde kogumaksumus oli 1 223 448,80 eurot ning töid teostas Transpordiameti korraldatud hanke võitja AS TREV-2 Grupp. Ehitustööde lõpetamise tähtaeg oli 2. oktoober.

„Tänu teehoiu rahastuse kasvule, millele annavad olulise panuse ka automaksust laekuvad tulud, saame tänavu üle Eesti ette võtta märksa rohkem teetöid kui varasematel aastatel. Kõiki teid korraga korda teha ei ole aga võimalik, mistõttu tuleb seada selged prioriteedid," sõnas taristuminister Kuldar Leis. "Tõrva piirkonna teede olulisust on nendes aruteludes järjekindlalt esile toonud Riigikogu liige Maido Ruusmann, kes tunneb kohalikke olusid hästi ning on selgitanud, miks just nende teede kõvakatte alla viimine on piirkonna elanike jaoks oluline. Ta lisas, et selline kohapealne teadmine ja vajaduste selgitamine aitab teha otsuseid, mis parandavad inimeste igapäevaseid liikumisvõimalusi.

"Nende teede kordasaamise eest oleme Tõrva vallas aastaid seisnud ja ausalt öeldes on väga hea meel, et lõpuks on need tehtud," rääkis Maido Ruusmann. "Maapiirkonnas ei ole tee lihtsalt joon kaardil. See on pere igapäevane võimalus jõuda tööle, laps kooli või lasteaeda ning ettevõtjal oma kaup liikuma saada. Kui räägime sellest, et elu peab maal säilima ja ettevõtlusel peab olema võimalik areneda, siis korralikud teed on selle kõige elementaarsem eeldus. Tõrva kandi inimesed on neid investeeringuid kaua oodanud ja nüüd on põhjust rahul olla."

Kohalike elanike jaoks ei tähenda kõvakate üksnes mugavamat sõitu, vaid ka tolmuvabamat elukeskkonda, paremat liiklusohutust ja kindlamaid liikumisvõimalusi igal aastaajal.

Vallavanemana jätkab Vister, volikogu esimehe positsioon Reformierakonnale

Vähem kui aasta sai Tõrva vallas võimul olla koalitsioon, kuhu kuulusid Valimisliit Terve Tõrva, Isamaa, EKRE ja Riidaja-Põdrala valimisliit. Senise võimuliidu lagunemise järel hakkavad ühise eesmärgi nimel tegutsema Isamaa, Reformierakond ning ilma poliitilise kuuluvuseta Urmas Kivit. Uus koalitsioon on 11-liikmeline, kus Isamaal on 4, Reformierakonnal 6 ja Urmas Kivitil 1 hääl, seega on enamus 21-liikmelises volikogus minimaalne.

29. septembril toimunud Tõrva Vallavolikogu istungil vabastati ametist vallavalitsuse liikmed ja abivallavanemad ning uus vallavalitsus kinnitati 6-liikmelisena.

Tõrva vallavanema Kalle Visteri ettepanekul vabastati ametist vallavalitsuse liikmed Margus Gaver ja Merry Aart ning abivallavanemad Ülle Juht ja Tarmo Tamm. 8. oktoobri volikogu istungil umbusaldati volikogu esimees Karl Kirti ning 11 poolthäältega läks umbusaldus läbi. Samal istungil umbusaldati ka vallavanem Kalle Visterit, kuid see ettepanek toetust ei leidnud. Suure tõenäosusega seab koalitsioon uueks volikogu esimehe kandidaadiks Maido Ruusmanni.

Esimesed sammud tehtud

Juba on sõlmitud ka uus koalitsioonileping, milles lepiti kokku ka valla juhtimise poliitiliste positsioonide jaotus vallavalitsuses ja vallavolikogus. Vallavanemana jätkab senine Tõrva vallavanem Kalle Vister Isamaast. Isamaa nimetas lisaks ühe abivallavanema ja ühe vallavalitsuse liikme ning täidab volikogu teise aseesimehe koha. Eesti Reformierakonna täita jäävad volikogu esimehe, ühe abivallavanema ja ühe vallavalitsuse liikme kohad. Lepingu järgi asub volikogu esimese aseesimehe kohale Urmas Kivit.

Uue vallavalitsuse liikmeteks kinnitati septembris Kristi Napast, Riho Karu ja Hardo Lust. Uueks abivallavanemaks sai Kristi Napast, kes asub koordineerima kultuuri-, haridus- ja sotsiaalvaldkonda ning Riho Karu hakkab juhtima ehitus- ja keskkonnavaldkonda. Uude vallavalitsuse koosseisu kuuluvad seega vallavanem Kalle Vister, abivallavanemad Kristi Napast ja Riho Karu ning vallavalitsuse liikmed Maire Appo, Jan Oscar Veidenberg ja Hardo Lust. Kõik uued vallavalitsuse liikmed kinnitati 11 poolthäälega.

Kristi Napast, Kalle Vister ja Riho Karu volikogu istungil.

Kristi Napast on lõpetanud Tõrvas Keskkooli ning tee on viinud teda erinevatesse Eesti paikadesse. Kõrgkoolis omandas ta rahvusvahelise ärijuhtimise ja hiljem sotsiaaltöö erialad, töökogemusi on tal hotellijuhtimises ning ettevõtluses. Kümmekond aastat tagasi tuli Kristi Tõrva tagasi ja hakkas panustama ka siinse kogukonna heaks. Tõrva Vallavalitsuses on Kristi töötanud nii COVID- kui ka Ukraina koordinaatorina, hiljem tegelenud NEET-noortega ning juhtinud sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna integratsiooni projekte.

Pakkumise abivallavanema kohale võttis ta vastu seetõttu, et soovis olla mitte ainult kõrvaltvaataja, vaid proovida ka muutusi ellu viia. "Olen vahel mõelnud, et mingeid asju võiks proovida lahendada teisiti ja mulle meeldivad väljakutsed. Põhiline ootus on tuua muutus, kus inimesed tahavad tööle tulla, teha seda tööd ja anda endast parim. Mu ümber on väga hea tiim! Vallavanemad ja abivallavanemad küll vahetuvad, aga meie raudvara ametnikke hoiab hoolimata muutustest kogu asja üleval. Loodan, et ma ei tee nende tööd raskemaks, vaid kergemaks," naljatles Kristi.

Oma tugevustena toob ta välja otsekohesuse ja töökuse. "Ma olen tulemustele orienteeritud ja mulle meeldib teada, kuidas asjad käivad, ehk ma teen endale töölõigud mõnikord peensusteni selgeks," kirjeldas Kristi. "Ma tahan, et inimesed järgiks enneantud eelarvet ja ma kindlasti jälgin kulusid. Näiteks tahan ma teadmist, et iga koolitus loob mingi lisaväärtuse, vastasel juhul pole mõtet sinna minna. Selles mõttes pole minuga nii-öelda mugav, aga samas ma hindan väga kõrgelt inimesi, kellel on hea töökultuur ja ausus. Garanteerin, et minuga saab palju nalja ja olen toetav juht," ütles Kristi.

Esimesed mõtted ja plaanid uues ametis on suunatud haridusele. "Ma tahan leppida kogukonnas kokku, millises suunas meie valla haridus läheb. Fakt on see, et peame hoidma laste arvu, et gümnaasiumi osa ei kaoks. Kas Tõrva Gümnaasiumi tugevus võiks olla eelkõige kohaliku kogukonna noortele võimalikult mitmekesiste õppimisvõimaluste pakkumine? Või võiksime kujundada välja mõne selgema tugevussuuna, mis tooks Tõrvasse õppima ka noori väljastpoolt valda? Samas peame mõtlema, kuidas luua kooli ja kodu vahel toimiv koostöö ning jagada vastutust nii, et kool ja õpetaja ei jääks lapse probleemide lahendamisel üksi. Seetõttu tahan esmalt kuulata erinevaid haridusega seotud inimesi: õpetajaid, koolijuhte, tugispetsialiste, lapsevanemaid, õpilasi ja teisi valdkonna asjatundjaid," kirjeldas Kristi.

Riho Karu on põline tõrvakas, lõpetanud Tõrva Keskkooli ning terve elu siin elanud. Kõrghariduse on ta omandanud Tartu Ülikooli Türi Kolledžis keskkonna- ja planeeringuspetsialisti erialal, loodusteaduse magistrikraadi Tartu Ülikoolis keskkonnakorralduse erialal ning Kaitseväe Ühendatud Õppeasutustes (tänane Kaitseväe Akadeemia) Võru Lahingukoolis. Rihole omistatud auastmed on lipnik, nooremleitnant ning leitnant.

Töökogemust on tal muuhulgas ehituses, Tõrva ning Otepää linna- ja vallavalitsuses erinevate keskkonda ja ehitust puudutavatel ametikohtadel, Kaitseliidu Valgamaa maleva Tagalajuhataja ning Tõrva Gümnaasiumis riigikaitse õpetaja ametikohtadel. Lisaks on Riho kuulunud erinevatesse ekspertgruppidesse, nõukogudesse ja vedanud eest mitmeid projekte.

Abivallavanema ametikoha tööpakkumine oli Riho sõnul tema varasemaid kogemusi arvestades just see õige. "See pakkumine oli ka teatud mõttes eriline, sest lahkusin siit majast viimati 1996. aastal ning on rõõm 30 aastat hiljem siin majas tagasi olla ning sarnaseid tööülesandeid täita," lausus Riho. Uuelt töökohalt ootab ta sujuvat koostööd, ühtehoidvat meeskonda, rahulikku ja asjalikku töökeskkonda ning võimalust panustada oma kodukohta. "Peale pikka eemalolekut on Tõrva valla arengusse panustamine ülioluline," sõnas ta.

Oma suureks tugevuseks peab Riho pühendumust. "Töödes ja tegemistes olen olnud põhjalik ning pühendunud, loomult olen hea kuulaja ning teistega arvestaja. Kõigel on lahendus ja see tuleb leida. Varasem on õpetanud mulle olla järjepidev, korrektne ja distsiplineeritud," lausus Riho. Esimesed plaanid abivallavanema ametikohal on meeskonna, töökorralduse ja olukorraga tutvumine ning sealt edasi juba vajalike plaanide seadmine.

KUUFOTO:

Valgamaal sündis uus traditsioon!

Tõrva staadionil toimusid esimest korda Valgamaa lasteaedade koolieelikute olümpiamängud. Kokku said väikesed sportlased Tõrva, Valga ja Otepää vallast.

Foto: Ülav Neumann

Sõlmiti leping Linna küla ühisveevärgi korrastamiseks

OÜ Tõrva Veejõud nõukogu algatusel lisati käesoleva aasta veebruaris Tõrva valla 2026. aasta eelarvesse eelarvelised vahendid Linna küla asula joogivee kvaliteedi parandamiseks. 26. augustil allkirjastati leping ühisveevärgi korrastamiseks.

Teostatav töö on Linna küla asula esimese veepumpla seadmete ümberehitus. Eesmärk on muuta nimetatud pumpla põhipumplaks ning Linna küla teine pumpla jätta tagavarapumplaks, mis rakendub töösse avariiolukordadel. Ümberehitusega soovitakse tagada torustikus ühtlane veesurve, mille tarvis paigaldatakse pumplasse täiendavad puhta vee mahutid, uued veepuhastusseadmed ning pumbad.

Tööde lepinguliseks maksumuseks on 63 460 eurot, millele lisandub käibemaks (24%). Kogumaksumusest 50 000 eurot on vallapoolne sihtsuunitlusega eraldus ja ülejäänud summa tuleb OÜ Tõrva Veejõud eelarvest. Teostatavate tööde valmimise lepinguline lõpptähtaeg on 26. november 2026, kuid tööde teostaja AS Schöttli Keskkonnatehnika eeldab, et tööd saavad tehtud hiljemalt novembrikuu alguses.

Tarmo Tamm ja Ivo Solom kaemas üle Linna küla veevärki.

Õpetajate päeval tunnustati haridusvaldkonna tegijaid

8. oktoobril toimus Tõrva Gümnaasiumis Tõrva valla õpetajate päeva tänuüritus, kus tunnustati 20 haridusvaldkonna silmapaistvat inimest ja ettevõtmist. Valla aasta õppeasutuse juhi tiitli pälvis lasteaia Mõmmik juht Lisanna Kaar.

Pidulikul sündmusel tervitasid haridustöötajaid endine Tõrva Vallavolikogu esimees Karl Kirt, vallavanem Kalle Vister ning värskelt ametisse asunud abivallavanem Kristi Napast.

Vallavanem Kalle Vister rõhutas oma kõnes õpetajate pühendumuse, kannatlikkuse ja hoolivuse tähtsust. „Austame teie teadmisi, pühendumust, kannatlikkust ja eriti hoolivust. Sest teadmisi saab internetist, fakte raamatutest ja vastuseid otsingumootoritest, kuid hoolimist ei saa alla laadida. Seda peab andma inimene ja teie annate seda meie lastele iga päev," sõnas Vister.

Abivallavanem Kristi Napast keskendus oma sõnavõtus kooli ja kodu koostööle ning lastevanemate vastutusele. Tema sõnul oodatakse õpetajatelt üha enam erinevate rollide täitmist, mistõttu on oluline, et lapsevanemad võtaksid senisest suurema vastutuse oma laste kasvatamisel. „Valla ülesanne on luua keskkond, kus õpetajatel on hea õpetada ja õpilastel hea õppida," rõhutas Napast.

Tänuüritusel tunnustati nii lasteaia- ja kooliõpetajaid, abiõpetajaid, tugispetsialiste, noorsoo- ja huvialaõpetajaid kui ka hariduselu edendavaid ettevõtmisi ja koostööpartnereid.

Tõrva valla haridusvaldkonna tunnustused 2026

- **Aasta lasteaiaõpetajad:** Anu Vijar (Ala), Mai Jõgi (Ritsu) ja Geir Seemen (Mõmmik);
- **Aasta abiõpetajad:** Leisi Kiidma (Tõrva Gümnaasium), Elin Tamm (Mõmmik) ja Tiina Mannine (Tõrvalill);
- **Aasta klassijuhataja:** Eve Tilk (Tõrva Gümnaasium);
- **Aasta põhikooliõpetajad:** Tiivi Rüütel ja Janika Kilk (Tõrva Gümnaasium);
- **Aasta klassiõpetaja:** Anneli Pähklamäe (Tõrva Gümnaasium);
- **Aasta gümnaasiumiõpetaja:** Laine Tangsoo (Tõrva Gümnaasium);
- **Aasta tugispetsialistid:** Maarja Loim ja Heidi Tiiter (Tõrva Gümnaasium);
- **Aasta noorsootöötaja:** Sandra Tõnisson (Tõrva Avatud Noortekeskus);
- **Aasta huvialaõpetajad:** Egon Ilisson, Maie Kala ja Deivi Kivi;
- **Tõrva valla aasta haridussõber:** Argo Alaniit ja GreenDice;
- **Aasta haridustegu:** Arukate Õpilaste Akadeemia – Katrin Kalamees ja Tiivi Rüütel;
- **Aasta õppeasutuse juht:** Lisanna Kaar (lasteaed Mõmmik).

Tunnustusi jagus tänavu paljudele tublidele haridusvaldkonnas töötajatele. Foto: Paul Poderat.

Pikasillas avati uus paadislipp

Slipi avamisele oli kohale tulnud hulgaliselt inimesi.

24. septembril toimus Pikasilla sadamas uue slipi avamine. Lõigati lahti lint ning slipilt lasti vette esimene paat.

Õhtujuht ja MTÜ Kalameeste Klubi aktiivne liige Aarne Pärn sõnas oma avakõnes, kuidas sadamaga on palju vaeva nähtud. "Ausalt öeldes on täna päris hea tunne siin seista, sest see koht ei ole enam meie mõte, või mingi jutt, mida oleme omavahel rääkinud. Kõige parem on, et nüüd saavad seda kasutada kõik. Mitte ainult meie, Tõrva Kalameeste Klubi liikmed, mitte ainult kalamehed, vaid kohalikud inimesed, paadiomanikud, pered, külalised ja kõik, kes tahavad siin vee ääres aega veeta," sõnas Pärn. Õhtujuht tänas ka kõiki, kes on slipi ja sadama arengusse panustanud.

Slipi linti kutsuti lahti lõikama MTÜ Kalameeste Klubi esindajad Mario Kirt, Gunnar Palumets ja Raivo Teepere, AS Valmap Grupi juhataja Hindrek Mõts, Tõrva vallavanem Kalle Vister ning Tõrva Vallavalitsuse ehitusspetsialist Andres Jurs. Slipilt lasti vette Päästeameti paat. Sadamas jätkusid pidustused tantsu, rahvamuusika ja hea söögi saatel.

Tõrva vallavanem Kalle Vister sõnas oma tervituses, kuidas slipi valmimisel on tegemist kahepoolse liikumisega. "Mitte ainult kalamehed ei lähe siit jõele, vaid jõelt tulevad ka külalised siia! Suur aitäh kõigile, kes on slipi ehitusse panustanud! Tõrva Kalameeste Klubi on teinud tõesti võimsa veeteede sadama," lausus Vister.

Pikasilla sadama slipi ehitustööd algasid 14. septembril ning ehitust teostas AS Valmap Grupp.

Tõrva valla kaasava eelarve hääletusel on üheksa ideed

Tõrva valla 2026. aasta kaasava eelarve hääletus kestab kuni 26. oktoobrini. Hääletusele jõudis tänavu üheksa ideed.

Hääletada saavad vähemalt 16-aastased inimesed, kelle elukoht oli hääletuse väljakuulutamise kuupäeva, 28. septembri seisuga Rahvastikuregistri järgi Tõrva vald. Igal hääletajal on üks hääl. Elektrooniliselt saab hääletada SPOKU keskkonnas ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID abil, samuti saab oma hääle anda pabersedeliga Tõrva Vallavalitsuses. Mitmekordsel elektroonilisel hääletamisel arvestatakse viimast häält, elektroonilise ja pabersedeliga hääletamise korral jääb kehtima pabersedel.

Hääletusel osalevad järgmised projektid:

1. Ritsu külaplatsi uus hingamine – 5990 eurot
2. Ala kogukonnakeskus valmis kriisiks ja kogukonnaks – 6850 eurot
3. Hummuli kogukonnaköök – 8121 eurot
4. Ruumide remont Riidaja Meeste Klubile (R.M.K.) mõisa häärberis – 9300 eurot
5. Meelemets – sensoorne õueala laste arenguks ja teraapilisteks tegevusteks – 9300 eurot
6. „Mida Kultuuri?" – kultuurisündmuste sari Tõrva vallas – 6300 eurot
7. Taagepera külamaja kogukonnaköök – 4855 eurot
8. Pikasilla Sadama spordi- ja vabaajavõimaluste arendamine – 1000 eurot
9. Sotsiaal-kultuuriline eksperiment „Kultuuriaustuse devalveerimine läbi ülisoodsa meelelahutuse" ehk Tõrva Suurkontserdid – 8000 eurot.

Üheksa projekti soovitud summad ulatuvad kokku 59 716 euroni.

Piret Granovskaja krooniti Lõuna-Koreas maailmameistriks

Tõrvakas Piret Granovskaja võitis Lõuna-Koreas Daegus toimunud veteranide kergejõustiku maailmameistrivõistlustel N55 vanuseklassi 4 × 100 meetri teatejooksus kuldmedali.

Eesti nelik püstitas võiduajaga 57,24 ühtlasi uue vanuseklassi Eesti rekordi.

Võistkonnas jooksid lisaks Granovskajale Mari Piir, Erge Viiklaid ja Ly Päll. Eesti edestas finaalis sealjuures vägevaid Kanada ja Ameerika Ühendriikide nelikuid.

Granovskaja tegi tugeva etteaste ka individuaalselt, jõudes N55 klassi 100 meetri jooksus finaali, lõpetades seal seitsmendana ajaga 14,28.

Daegu kuld lisandus Granovskaja juba niigi muljetavaldavasse tiitlivõistluste medalikollektsiooni. Granovskaja on veteranide kergejõustikus kuulunud Euroopa ja maailma paremikku juba ligi kaks aastakümmet. Juba 2006. aastal tuli ta Poznanis N35 vanuseklassi 100 meetri jooksus Euroopa meistriks. 2014. aastal võitis ta veteranide sise-MM-il N45 klassi 60 meetri jooksus maailmameistritiitli ning sai 200 meetris hõbeda.

Piret Granovskaja (paremalt teine) koos võiduka naiskonnaga.

Kultuuri- ja spordikava

21.09-18.10 Tõrva valla sügismatk 2026 „Otsi sõnu“ Tõrva ja Hummuli terviserajal
16.10 kell 16.00 Elmar Orava raamatuesitlus “Inimesed minu kõrval” Tõrva Raamatukogus
17.10 The Manor Sports & Spa Hotell ja restoran on avatud! Restoran on avatud kell 17.00-21.00.
17.10 Tantsuõhtu Tauri Anniga Riidaja kultuurimajas
18.10 Ebe Münteli ja Jorma Tootsi klaverikontsert
20.10 kell 9.45-12.30 Doonoripäev Tõrva Avatud Noortekeskuses
30.10 Tõrva siseorienteerumine kell 16.30
31.10 kell 11.00-16.30 Ajalookonverents “Hummuli mõis – pärand, mis kujundas ja kujundab Mulgimaad”
31.10 kell 16.45 Paarisorienteerumine „Musta kassi öösel ei näe...“
06.11 kell 19.00 Paul Neitsovi klaverikontsert Wagenkülli lossispaas

Sotsiaal- ja haridusosakonna juhatajana alustas tööd Marika Prave

14. septembril Tõrva Vallavalitsuses sotsiaal- ja haridusosakonna juhatajana tööd alustanud Marika varasemate kogemuste hulka kuuluvad muuhulgas osakonna ja valdkondade juhtimine, treeneriamet ja õppedirektorina töötamine.

Marika on suure osa oma tööelust olnud seotud kohaliku omavalitsuse tööga haridus-, sotsiaal-, kultuuri- ja spordivaldkondi juhtides. Viimased aastad töötas ta aga hoopis erihoolekande valdkonnas arendavaid ja loovtegevusi ning rehabilitatsiooniteenuseid pakkuvas asutuses osakonna juhina.

Marika on sündinud, kasvanud ja õppinud Valgas, lõpetanud Tartu Ülikooli ja täiendanud end erinevatel juhtimis- ja meeskonnatöö koolitustel. Lisaks on tal pikaajaline kogemus projektide, ühistegevuste ja koostöövõrgustike eestvedamisel ning ta on kaasa löönud mittetulundusühingute tegevustes ja töös.

„Tõrva valda tööle tulles toon kaasa enda pikaajalise kogemuse, aga samas on oluline minu jaoks kõigepealt kuulata, inimestega tuttavaks saada ja mõista, mis siin juba hästi toimib ning kus saame üheskoos midagi veel paremini teha. Olen oma töös alati uskunud, et head lahendused sünnivad koostöös. Mulle meeldivad inimesed, mulle meeldib tegutseda ja uusi ideid ellu viia ning loodan, et saan oma senised teadmised ja kogemused Tõrva valla heaks tööle panna.“

Marika jaoks on oluline, et sotsiaal- ja haridusvaldkonda ei vaadataks eraldi, vaid inimese ja kogukonna tervikust lähtudes. Ta peab tähtsaks head koostööd valla asutuste, juhtide, spetsialistide, perede ja partneritega ning soovib, et sotsiaal- ja haridusosakond oleks inimestele avatud, usaldusväärne ja lahendustele suunatud partner.

„Uut tööd alustan suure huvi ja ootusärevusega. Soovin anda oma panuse sellesse, et Tõrva vald oleks hea koht õppimiseks, kasvamiseks, töötamiseks ja elamiseks igas vanuses inimesele. Kõige olulisem on nüüd inimestega kohtuda, meeskonnaga koos tööle hakata ja pärinselt pihta hakata!“ sõnab Marika.

Marika Prave on jõudnud uuel tööpostil olla nüüdseks enam kui kuu

Marikaga saab ühendust e-posti aadressil marika.prave@torva.ee või telefonil 5301 4335.

Väärikate ülikooli avaloeng toimus taas täissaalile

8. septembril toimus väärikate ülikooli Tõrva programmi avaloeng, kus rääkis Milos OÜ koolitaja Brit Mesipuu.

Programmi avamisel said sõna väärikate ülikooli Tõrva programmijuht Tiina Neumann ja Tõrva vallavanem Kalle Vister, kes soovisid õppijatele palju edu ning huvitavaid loenguid.

Avaloengut tuli kuulama terve saalitäis õpihuvilisi, kellele räägiti seekord tehisaru rollist igapäevaelus, jagati soovitusi ja hoiatusi selle kasutamisel.

Täname ka Keskväljaku Lillesalongi saalikaunistuste eest!

NB! Tunnistuse saamiseks peab osalema 75% loengutest. Need, kes avaloengul registreerida ei saanud, on võimalus seda teha veel järgmistel loengutel ning kõigi loengute läbimisel saada tunnistus.

Tutvu loengute kavaga valla kodulehel: kov.torva.ee.

Tõrva väärikate ülikooli loengud:

- **10.11.2026** “Väärikad väärikalt liikluses“. Sirli Tallo, Transpordiameti liiklusohutuse ekspert
- **08.12.2026** “Aktiivsus- ja tähelepanuhäire: mitte ainult laste mure“. Evelyn Kiive, Tartu Ülikooli eripedagoogika professor
- **12.01.2027** „Kindlalt ja rahulikult -elanikkonnakaitse teadmised eakatele”. Merle Liba, Päästeameti ennetuspartner
- **09.02.2027** „Kuidas abivahendid aitavad väärikalt vananeda?“. Karina Talk, Invaru OÜ terapeut
- **09.03.2027** „Küberturvalisus: kuidas pettusi ära tunda ja ennast kaitsta?“. Mario Mäeots PhD, koolitusekspert. Koolituse tellija on Riigi Infosüsteemi Amet
- **13.04.2027** „Vanemaealiste söömis- ja toitumishäired: psühholoogilised riskid ja teraapilised lähenemised“. Kirsti Akkermann, TÜ kliinilise psühholoogia professor
- **11.05.2027** “Kuidas ühe naise tragöödiast sündis õnnistus tervele Eestile - ja üks dinosaurus-arst”. Toivo Tänavsuu, arst, SA Hille Tänavsuu Vähiravifondi “Kingitud elu” juhataja

Elanikkonnakaitse kuul testib Päästeamet ohuteavitust ja kutsub läbi mõtlema oma varjumisplaani

14. oktoobril teeb päästeamet sel aastal viimast korda üleriigilist EE-ALARM ohuteavituse testi. Nii äpiteavituste kui ka SMSi saatja on alati EE-ALARM. Testi eel räägi lähedastega, eriti laste ja eakatega, et ohtu pole ja tegemist on testiga.

Elanikkonnakaitse kuul tuleta meelde varjumise ABC-d:

- parim koht varjumiseks on lähim siseruum, mis on:
  - võimalikult madalal korrusel;
  - võimalikult mitme tugeva seina taga – sinu ja õue vahele võiks jääda vähemalt kaks seina;
  - võimalikult kaugel akendest ja klaasseintest.
- Kui siseruumi varjuda ei õnnestu, leia koht, kus sind ümbritseb vähemalt ühelt või enamalt küljelt tugev takistus (kasvõi kraav, lohk), heida maha ning kata pea ja kael käte või näiteks jopega.
- Püsi varjus, kuni saad ametlikest kanalitest teavet, et oht on möödas.

Täpsem info ohuteavituse testi ja elanikkonnakaitse kuu sündmuste kohta on leitav aadressilt olevalmis.ee.

Uus kriisi- ja ennetustööspetsialist on Kadi Kertu Elias

15. septembril Tõrva Vallavalitsuses tööd alustanud Kadi Kertu Elias on töötanud Päästeametis pea kolm aastat ning omandab hetkel kõrgharidust päästeteenistuse erialal, kus saab spetsialiseeruda kriisivalmidusele.

Kadi Kertuga saab ühendust e-posti aadressil kadikertu.elias@torva.ee või telefonil 529 7614.

Riidaja võõrustas sportmängude etappi

27. septembril jätkusid pärast suvepuhkust Tõrva valla sportmängud – sel korral võõrustas mänge Riidaja.

Meeskondade saabudes säras mõisapark päikesepaistes ja mõnus ilm soosis esimest kokkusaamist peale suvist vahepausi. Kogukond oli ette valmistanud teatevõistluse, milles pandi proovile meeskonnatöö. Avavahetuses tuli autoratast ühest punktist teise liigutada „kantides“, edasi meeskondlikult T-särgi „selga vedamine“ ühelt meeskonnaliikmelt teisele.

Seejärel teatevahetuse viimine tõukerattani ning tiir tõukerattal mõisapargis. Teatevõistluse lõpetas vana mõisaaegne võistlus, kus kõik võistkonnaliikmed pidid kordamööda paku sisse naela löömа. See viimane osa teatevõistlusest kujunes kõige keerukamaks – no ei tahtnud see nael ühelgi meeskonnal paku sisse minna, ei kavaluse, ei osavusega. Tuli tõdeda kõigi osalenud meeskondade võrdsust ja kõigile sellelt osavõistluselt võrdne punktisumma. Enne osavõistluse toimumist sai ühiselt kokku lepitud, et kuna sportmängude kolmas osavõistlus toimus muudetud toimumisajaga ja mitmel meeskonnal jäi seetõttu osalemata, siis läheb üldarvestuses igal meeskonnal vähim punkte teenitud osavõistluse punktisumma mahaarvamisele.

Pärast võistlust sai end kosutada kuuma tee ja suupistetega ning tutvuda Riidaja mõisahoonega.

Täname Riidaja kogukonda võõrustamast! Tõrva valla sportmängud jätkuvad viimase osavõistlusega oktoobris.

Spordinautlejad kogunesid sedakorda Riidajas.

Tõrvat külastas Häädemeeste delegatsioon

Septembris käis Tõrva vallaga tutvumas Häädemeeste delegatsioon, kellele räägiti valla toimimisest ja Kultuurituru ettevõtmistest.

Tõrva vallavanem Kalle Vister tutvustas Häädemeeste vallavanemale Ain Järvesaarele ning tema kaastöötajatele Tõrva valda ning arendusspetsialist Mariell Viinalass andis ülevaate valla projektidest. Kohtumisest võtsid veel osa vallamajanduse osakonna juhataja Tõnu Jaansalu ning valla finantsjuht Maire Appo, kes tutvustasid oma valdkondi ja vahetasid külalistega kogemusi. Kohtumisel peeti meeleolukat arutelu valla käekäigu ja toimimise üle ning mõlemad osapooled läksid laiali paljude ideede võrra rikkamana.

Lisaks külastas Häädemeeste delegatsioon ka Kultuuriturgu, mille üks eestvedajatest on Häädemeestest pärit Aigi Treumuth. Aigi tutvustas delegatsioonile Kultuuriturgu, rääkis selle saamisloost ning andis sissevaadet, kuidas sellise ettevõtmise vedamine täpsemalt käib.

Suur tänu Häädemeeste delegatsioonile külastamast ning ootame kõiki tagasi!

Arutleti Tõrva tuleviku üle, Ruusmann sai kätte teemanti

Egon Ilisson

10. oktoobril kogunesid Tõrva valla ettevõtjad ja mitmed teised aktiivsed kogukonnaelust huvitatud inimesed Holdre külje alla Villa Silence'isse, kus toimus Tõrva valla tulevikule pühendatud visiooniõhtu. Ühise arutelu keskmes olid piirkonna arenguvõimalused, ettevõtlus ja väljavaated tulevikuks. Õhtu pidulikuks sündmuseks oli Tõrva valla teemantmärgi üleandmine piirkonna kauaaegsele eestvedajale ja endisele vallavanemale Maido Ruusmannile.

Visiooniõhtu tõi kokku ettevõtluse eest seisjad, avaliku sektori esindajad ja piirkondliku arendustegevuse eestvedajad, et läheneda Tõrva valla tulevikuvisioonile erinevatest vaatenurkadest. Kokku oli saalis enam kui 60 tõrvakat ja külalist, kes piirkonna eduloosse oma panuse andnud. Arutelu eesmärk oli mõtestada, millised võiksid olla piirkonna järgmiste aastate arengusuunad ning kuidas muuta Tõrva vald atraktiivsemaks elu-, töö- ja ettevõtluskeskkonnaks. Visiooniõhtul pandi käiku ka Tõrva valla mõttekoja plaan ning juba õhtu jooksul liitus algatusega rohkesti kohalolijaid.

Arutelu oli terav

Tõrva vald on viimastel aastatel panustanud nii avaliku ruumi uuendamisse, turismi arendamisse kui ka kohalike teenuste parandamisse. Kuigi kohapealne tunnetus on, et me oleme olnud edukad, seistakse samal ajal silmitsi paljude Eesti väiksematele omavalitsustele tuttavate küsimustega: kuidas pidurdada elanike arvu vähenemist, meelitada piirkonda uusi elanikke ja investeeringuid ning tagada kohalikele inimestele kvaliteetsed avalikud teenused.

Visioonipaneelis osalesid viis eri valdkondade esindajat, kelle kogemused ulatuvad põllumajandusest ja metsamajandusest regionaalpoliitika ning kohaliku omavalitsuse juhtimiseni. Riigi tasandi vaadet esindas energeetika- ja keskkonnaminister Erkki Keldo, maakondlikku mõõdet tõi arutellu Valgamaa Arenguagentuuri juhataja Anneli Kattai. Lisaks osalesid paneelis endine Tõrva vallavanem ja riigikogu liige Maido Ruusmann, ettevõtja Raul Jeets, kes juhib Eesti suuremate põllumajanduskontsernide hulka kuuluvat Agrone OÜ-d. Metsandussektori vaatenurka esindas Valga Puu juhatuse esimees ja Valgamaa Äriklubi juhatuse esimees Andres Olesk.

Vestlust juhtinud ajakirjanik ja koolitaja Märt Treier jagas palju isiklikke kogemusi ning näiteid Eesti eri paigust. Ta küsis paneelis kohati väga teravaid küsimusi, mis pani nii mõnegi osaleja oma seisukohti täpsustama või pikemalt selgitama.

Otsuseid on vaja

Minister Keldo tõi välja, et riiki ei tohi vaadata üksnes majandusüksusena ja regionaalpoliitikas on jäädud liialt minevikku kinni. "Me ei ela enam ammu paiksetena külades, kus liikumine oli raskendatud vaid nüüdseks oleme harjunud sellega, et inimesed liiguvad vabalt päevas 30-40 kilomeetrit erinevate kohustuste täitmiseks," rääkis Keldo. Samas oli minister just seda meelt, et suurlinnade kõrvale kerkinud väiksemad asulad ei suuda sellist kogukonnatunnet tekitada nagu näiteks on Tõrva vallas. "Tihtipeale ei tunta isegi oma naabreid ammugi ühistegevuste läbiviimisest," tunnustas minister meie piirkonna tarmukust ühiste eesmärkide nimel koonduda.

Ka Anneli Kattai oli seda meelt, et kui võrrelda meie maakonna kolme linna, siis Tõrvas on selgelt kõige ühtehoidvamad inimesed. "Otepää on rohkem puhkajate piirkond, Valga multikultuurne, aga tõrvakate ühisosa on selgelt kõige suurem."

Ministri sõnul on meil mõistlik õppida nende riikide käest, kes meist oma majandusega on eespool. Õhtujuht Treier tõi korduvalt eeskujuna Šveitsi, kus on lahendatud paljud asjad nutikamalt kui mujal. Näitena toodi päikesepaneelide paigalduse raudteeröövbaste vahele, mis vähendab vajadust rajada päikeseparke põllumajandusmaale ning sellega põllumajandusressursse piirama. Eestlaslikku ebakindlust otsuste tegemisel rõhutati samuti kontekstis, kus me üritame ennast erinevate uuringute ja analüüsidega ära kurnata. "Inimene teeb kõige tähtsamad ja kõige vähem tähtsamad asjad elus ilma uuringuteta. Kõik vahepealsed vajavad uurimist," rääkis Treier sellest, miks mingeid otsuseid või asju ei jõutagi kunagi ära teha.

Õhtujuht Märt Treier survestas arutelul osalejaid tublisti. Fotod: Gunnar Laak

Konkurents on kõikjal

Samamoodi, nagu konkureerivad Eesti piirkonnad elanikkonna kasvatamise või vähemalt säilitamise nimel, on konkurents ettevõtluses palju mastaabsem. Minister Keldo sõnul on regionaalpoliitikas oluline luua võimalikult selged ja mõistlikud investeerimistingimused, mis võiks tuua maapiirkondadesse rohkem nii Eesti kui välisinvestorite kapitali. Andres Olesk tõi välja, et tänapäeval ei konkureeri omavahel üksnes ettevõtted ja väiksemad piirkonnad, vaid me peame tegema seda ka suurriikidega, kes samuti soovivad uusi investeeringuid ligi meelitada.

„Minister Keldo tõi välja, et riiki ei tohi vaadata üksnes majandusüksusena ja regionaalpoliitikas on jäädud liialt minevikku kinni."

"Kuidas me saame näiteks pidada seenekasvatust konkureerides Hiinaga, kus on energiahinnad neli korda odavamad?" viskas Olesk õhku küsimuse. Tema sõnul võiks tuuleenergia laialdasem kasutuselevõtt ebavõrdseid olusid veidigi leevendada. Olesk rõhutas, et odav energia toob ka rohkem investoreid piirkondadesse. "Mind isiklikult tuulikud ei häiri, aga eks ole inimesi, kellele need üldse ei meeldi. Aga mõnele ei meeldi ka metsaraie või mahaniidetud viljapõld," ütles metsandusettevõtja, et kui me ei ürita, siis me ei saagi kunagi teada, kas me otsustasime õigesti või valesti.

Ka Raul Jeets oli sama meelt, et kõige halvemad otsused on tegemata otsused. Samas tõi Jeets välja, et kui maapiirkonnad ei suuda alati pakkuda võrreldavat palka suurlinnadega, siis võivad tulla mängu ka muud asjaolud. "Ettevõtlik inimene mõtleb numbrites, aga lisaks palganumbrile on oluline ka töökeskkond ja kolleegid," rääkis Jeets, et lõppkokkuvõttes on ikkagi kõik kinni inimestes ning nende suhtumises. Tema sõnul peavad ka kohalikud inimesed küsima endalt, kas me ikka tahame siia uusi nägusid? Kui see vastus on "ei", siis ongi keeruline pidurdada linnastumist ja väiksemate asulate väljasuremist.

Puit ja toit

Paneelis osalejad olid seda meelt, et Valgamaa rikkused ja peamised sektorid vajavadki toimimiseks rohkem ruumi ning linnastatud piirkondades seda teha poleks võimalik. Ruusmanni sõnul on mulkide eelis see, et nad on alati olnud ettevõtlikud ning nutikad. "Meie peamised sektorid Valgamaal on puit ja toit ning kui me suudame seda turustada ja pakendada erilisel moel, siis võib see anda teatud konkurentsieelise," rääkis Ruusmann.

Olesk täiendas samuti seda mõtet, et kohalik ressurss põldude ja metsade näol on väärindamist väärt ning juba ajalooliselt olid Mulgi talud rikkad ja edukad. "Oleme hariduse ja tööga saavutanud suuri asju," kiitis Olesk kohalikke. Ruusmann pani lauale idee, et ehk peaks meie haridusvõrk mõtlema selle, kas me ei suudaks kvaliteeti tõsta hoopis tehes koostööd mõne eliitkooliga. "Meil võiks olla mõne nimeka kooli filiaal, näiteks Hugo Treffneri Gümnaasium või Nõo Reaalgümnaasium, mis annaks hea, aga samas mingi kindla suunisega haridusvõimaluse." Samuti tõsteti paneelis esile, et paljud Euroopa edukad riigid on erinevalt Eestist panustanud väga palju ressursse kutseharidusse, mis annab paljudele olulistele sektoritele vajalikku tööjõudu.

Tõrva tuleviku kujundamiseks käivitati mõttekoda

Tõrva valla tuleviku visiooniõhtul käivitati ka uus mõttekoda, mille eesmärk on koondada piirkonna arengust huvitatud ettevõtjaid, spetsialiste ja aktiivseid kogukonnaliikmeid. Algatust ja loodud MTÜd tutvustasid juhatuse liikmed Siim Kabrits ja Mariell Viinalass, kes kutsusid Tõrva tulevikku panustama kõiki, kellel on selleks ideid, teadmisi ja tahtmist.

Mõttekoja eesmärk on kujundada ühiselt Tõrva pikaajalisi arengusuundi, leida uusi võimalusi piirkonna ettevõtluse ja elukeskkonna edendamiseks ning aidata kaasa konkreetsete ideede elluviimisele. Ühtlasi soovitakse kaasata Tõrvaga seotud inimesi, kes tegutsevad igapäevaselt mujal Eestis või välismaal, kuid soovivad kodukandi arengusse panustada. Mõttekoda võiks plaanide kohaselt hakata koos käima paar korda aastas.

Õhtu jooksul oli kõigil soovijatel võimalus vastloodud mõttekojaga liituda ning seda võimalust kasutati aktiivselt ning vastu võeti kümneid taotlusi liitumiseks. Nii sai visiooniõhtu arutelude kõrval alguse ka uus koostöövorm, mille kaudu soovitakse Tõrva tulevikku puudutavaid mõtteid ja ettepanekuid järjepidevalt edasi arendada.

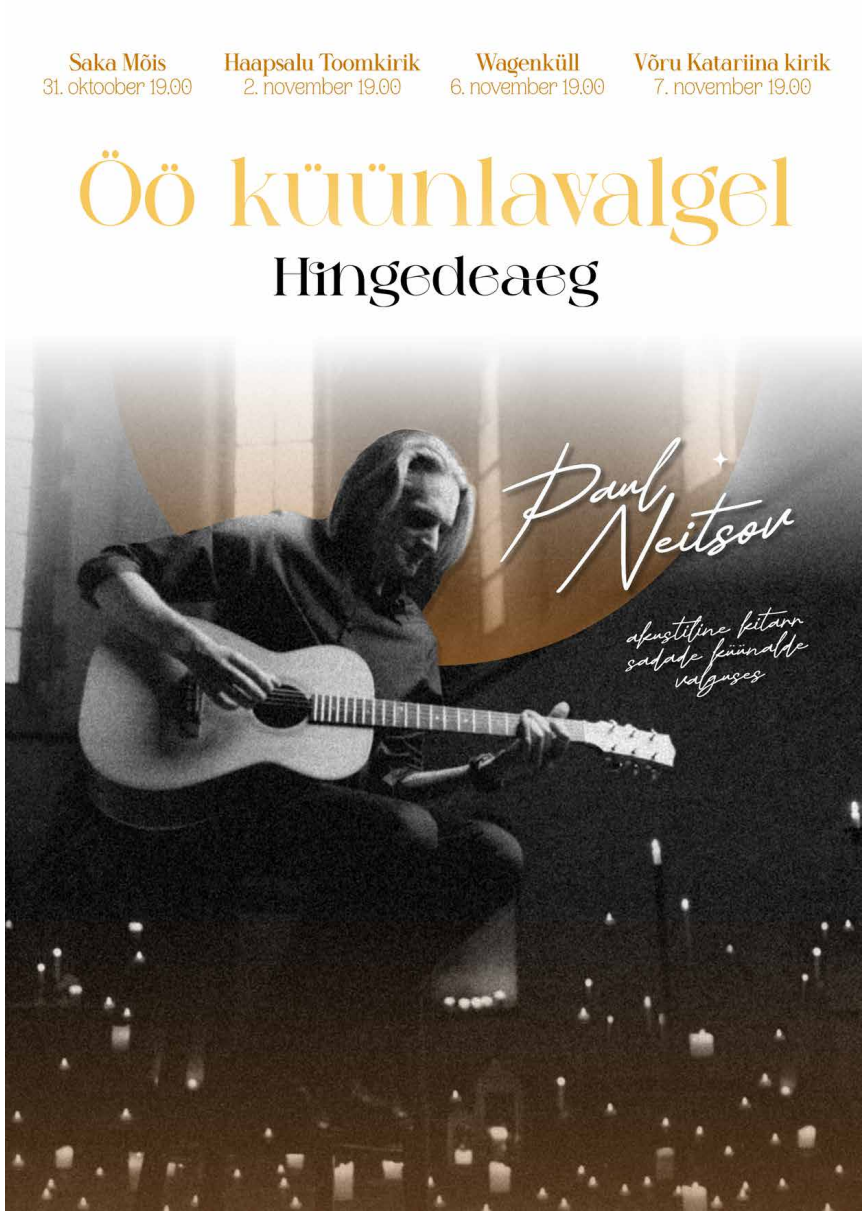
Ruusmann sai kätte Tõrva Teemanti

Maido Ruusmann

Tõrva valla tuleviku visiooniõhtu pidulikuimaks hetkeks kujunes Maido Ruusmannile tänuavaldusena Tõrva Teemanti tunnustuse üleandmine. Kodanikualgatusel ja kohalike ettevõtjate eestvedamisel sündinud tunnustus kuulutati välja juba suvisel valla tänuüritusel – nüüd jõudis see ka esemeliselt Ruusmannile. Tunnustusega tõstis teemantmärgi statuudi loonud ettevõtja Siim Kabrits esile Ruusmanni pikaajalist panust Tõrva piirkonna arengusse ja kohaliku elu edendamisse. Ruusmann on olnud nii Tõrva linnapea kui ka 2017. aasta haldusreformi järel moodustatud Tõrva valla vallavanem ning juhtinud varasemalt ka Tõrva Vallavolikogu ning suure tõenäosusega asub sellele ametikohale uuesti novembris.

Kabritsa sõnul asus kogukond tegutsema ajendatuna sellest, et üle 100 inimese toetusavaldusele vaatamata ei antud Ruusmannile suvisel tänuüritusel valla kuldmärki. "Eks see mulgi jonn ole, mis käivitas selle mõtte. Panime pead kokku, kuidas see eitus on võimalik pöörata jaatuseks," rääkis Kabrits sellest, et tegelikult käivitas toonane kuldmärgist ilmajätmise otsus mitmeid edumeelseid protsesse, millest üks oli ka seesama visiooniõhtu.

Heitjad lõpetasid hooaja sügisvõistlusega

12. septembril toimus Pokardi heiteväljakul selle hooaja viimane võistlus „Pokardi Sügis 2026“ heidete mitmevõistluses.

Mõõduvõtt oli kõrgetasemeline, sest osalesid augustis Lõuna-Koreas toimunud veteranide MMi hõbeda, pronksi ja viienda koha omanikud Janne Ojala, Ermil Kuldkepp ja Katri Õispuu.

Seekord olid võistlustingimused head: päike ja 18 kraadi, ja see kajastus ka tulemustes. Naistest näitas MMi hõbe Janne Ojala Pärnust jätkuvat head vormi, kogudes kõrgetasemelise 3392 punkti. Teise koha saavutas MMi viies Katri Õispuu Pärnust korraliku 2921 punktiga. Kolmandaks tuli Eili Anniko Raplast 2348 punktiga.

Meestest oli klass omaette MMi hõbe Ermil Kuldkepp Pärnust, kes kogus täpselt sama punktisumma (3392) kui naiste võitja. Teiseks tuli Villu Kangro Viljandist 3033 punktiga ja kolmandaks Aare Õispuu Tõrva vallast 2668 punktiga. Lisaks tegid mitmed võistlejad oma selle hooaja parimad tulemused, parandades oma kohta selle aasta jooksvas edetabelis.

Pärast võistlust toimus kogu suve kestnud Pokardi heiteseriaali parimate autasustamine, kus neljast etapist läks arvesse kolm parimat punktisummat.

Naistest saavutas kindla esikoha ja võidukarika Janne Ojala 10 230 punktiga. Sama kindla hõbedase karika viis koju Katri Õispuu 8236 punktiga. Pronksi võitis Eili Anniko 6834 punktiga.

Meeste arvestuses oli võistlus pingelisem: üldvõidu ja võidukarika võitis Artur Saar Viljandist 9884 punktiga, teise koha ja hõbedase karika Ermil Kuldkepp 9715 punktiga, pronksi teenis Toomas Karm Tallinnast 9369 punktiga. Neljandaks tuli Villu Kangro Viljandist 8665 punktiga, viiendaks Peet Kall Tallinnast 8487 punktiga, kuuendaks Ain Juurikas Tõrva vallast 7252 punktiga.

Suured tänud Riina Luigele ja Ain Veebelile hea ja täpse kohtunikutöö eest – tänu neile said kõik tulemused protokolli.

Eriline tänu seriaali toetajatele, ilma kelle toeta sellisel tasemel võistlust läbi ei saa viia. Minu sügav kummardus ja tänu: The MANOR Sports & Spa, Shroomwell OÜ, Vanamõisa Toitlustus OÜ, Tõrva Veemõnula, Tõrva vald, Hardo Lust ja SK Viraaž.

Argo Neumann lõpetas poodiumil

Lõuna-Eestis 2.-4. oktoobrini peetud viiendal Alakonnu rallil oli taas stardis ka Tõrva mees Argo Neumann, kes võistles Rally Adventure klassis Yamaha Ténéré 700 mootorrattaga ning tegi seda taaskord edukalt.

Tänavune Alakonnu ralli oli osalejate arvult seni suurim – nimekirjas oli 104 võistlejat ja esindatud seitse riiki: Eesti, Läti, Rootsi, Leedu, Soome, Norra ja Portugal. Kusjuures stardinimekirjas oli ka kolm korda Dakari rallil osalenud Toomas Triisa.

Võistlus oli kogupikkusega 359 kilomeetrit: sõideti 18-kilomeetrine proloog ja kolm arvestuslikku katset, mis olid vastavalt 44, 110 ja 187 kilomeetrit pikad.

Argo Neumann võistles enam kui 180 kilogrammi kaaluvatele mootorrataste mõeldud Rally Adventure klassis ning lõppaeg 5 tundi 8 minutit ja 59 sekundit tähendas tänavu üldarvestuses teist kohta. Võitjale Kalev Riivikule kaotas Neumann veidi enam kui kahe minutiga.

Alakonnu rallil on Neumann olnud viimastel aastatel üks edukamaid sõitjaid. 2024. aastal võitis ta ralli Husqvarna FE450-ga ajaga 3:24.58 ning 2025. aastal kordas esikohta juba Yamaha T7-ga, saades ajaks 3:37.44.

Alakonnu ralli on roadbook-formaadis navigatsioonivõistlus, kus sõitjad läbivad avalikke, metsa- ja põllumajandusteid etteantud teejuhendi järgi.

Argo Neumann (vasakul) on Alakonnu poodiumil tihe külaline.

Mesikäpa jooks tõi Tõrvas starti pea 200 osalejat

23. septembril peetud Mesikäpa heategevuslik teatejooks toimus tänavu juba 21. korda. Selle eesmärk on propageerida laste tervislikku elustiili ja muuta liikumisharjumusi.

Mesikäpa teatejooks on olnud alati ülimalt populaarne. Foto: Ülav Neumann

Teatejooksud toimusid Tõrva Gümnaasiumi pargis kahe stardina, millest esimeses jooksid nooremad Tõrva Gümnaasiumi õpilased ning teises ka Riidaja Kooli meeskonnad. Teatejooksust võttis osa ka õpetajate 8-liikmeline võistkond.

Teatejooksuga avati ka Euroopa Spordinädal Eestis. Samaaegselt 28 kohas üle Eesti toimunud jooks tõi liikumisvõime kaotanud laste ravi toetuse nimel jooksma üle 12 000 5.-9. klassi noore. Võistkonnad läbisid teatejooksul 200 kuni 400 m pikkuse distantsi.

Teatejooks on Eesti suurim laste- ja noortespordiüritus ning ühtlasi suurim üritus, kus lapsed ise annavad oma panuse heategevuse heaks. See õpetab noori hoolima inimestest enda ümber ja ühiskonnas. Selleks toetab teatejooks igal aastal nii sõna kui heategevusega Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse liikumisvõime kaotanud lapsi. Sel aastal aitame Haapsalu Neuroloogilisel Rehabilitatsioonikeskusel täiendada haigla sisseterviserada helisummutava vaikusekuubikuga, mis toetab väikeste patsientide taastumist ravipäevast ning võimaldab kas üksi või koos vanemaga peitu pugeda, hämaras valguses lõõgastuda, muusikat kuulata või kuubiku laes tähistaevast avastada.

Mesikäpa heategevuslik teatejooks kutsub üles tegema annetust Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses ravil olevate laste heaks. 7-eurose annetuse saab teha, kui helistada telefonil 900 7777 või ülekandega HNRK Toetusfond SA kontole SEB pangas EE451010220268957228 märksõnaga „Teatejooks“.

Tõrva Mesikäpa teatejooksu korraldas spordi- ja rahvatervise spetsialist Tiina Neumann. Teatejooksu suurtoetaja on Kalevi Mesikäpp, toetaja spordinädala läbiviija SA Liikumisharrastuse kompetentsikeskus, lisaks panustavad Kultuurkapital, suurematest linnadest Tallinn, Tartu ja Pärnu linn ning teised omavalitsused.

Uus kaheköiteline suurteos koondab spordielu

Tänavu suvel ilmus mahukas kaheköiteline teos „Valga sport 1918-2018“, mis annab seninägematult põhjaliku ülevaate Valga linna spordielu kujunemisest ja saavutustest aastatel 1918–2018.

Raamatu autorite Ülo Mere ja tõrvaka Reimo Mändla ühise aastatepikkuse uurimistöö tulemusena sündinud väljaanne koondab kokku ligi 800 lehekülge spordiajalugu, võistlustulemusi ja varem avaldamata arhiivimaterjale.

Ehkki raamat keskendub eelkõige Valga linna spordiloole, on selles laiahaardeliselt kajastatud ka Tõrva, Otepää ning teiste Valgamaa piirkondade spordimeeste ja -naiste tulemused, kes valgalastega läbi aastakümnete mõõtu on võtnud või kohalikel võistlustel osalenud.

Teose esimene köide keskendub Valga spordielu juhtimisele ja organiseerimisele läbi eri ajastute ning võtab üksikasjalikult ette kaks kohaliku spordi alustala – kergejõustiku ja pallimängud. Teine köide annab põhjaliku ülevaate kõigist ülejäänud spordialadest, käsitledes muuhulgas maadlust, tõstmist, laskmist, vehklemist ja teisi piirkonnale kuulsust toonud alasid.

„Valga sport 1918-2018” on väärtuslik teatmeteos kõigile spordisõpradele, ajaloohuvilistele ja kogu Valgamaaga seotud inimestele. Kaheköitelise raamatukomplekti hind on 40 eurot. Huvi korral saab raamatut soetada, võttes otse ühendust autoritega: Ülo Mere tel 529 0854 või Reimo Mändlaga tel 558 6522.

Tõrva noortekonverents „Jätkusuutlik tulevik“

21. septembril toimus Tõrva kinos Koit Tõrva noortekonverents „Jätkusuutlik tulevik“.

Päeva esimese poole sisustasid inspireerivad esinejad, kes jagasid kogemuslugusid oma karjäärivalikutest. Esinejad olid hoolikalt valitud, et tõsta noorte teadlikkust jätkusuutlikkusest ning tutvustada valdkondi, mis keskenduvad keskkonnasõbralikule tootmisele või teenustele. Esimesena jagas õpilastele oma kogemusi Shroomwelli asutaja ja looja, Tõrva Gümnaasiumi vilistlane Siim Kabrits, kes julgustas noori suurelt ja julgelt unistama. Teise esinejana astus lavale GreenDice'i asutaja ja tegevjuht Argo Alaniit, kes rääkis meid ümbritseva kogukonna ja inimeste olulisusest. Kolmandana esines Tõrva päästekomando päästja Kadi Kertu Elias, kes osales sel suvel ainukese naispäästjana maastikupõlengute kustutusmissioonil Sardiinias. Kadi Kertu jagas oma kogemusi Sardiinia missioonilt ning rõhutas, et sihtide saavutamiseks tuleb teha järjekindlalt tööd.

Kinomajja oli kogunenud palju noori.

Päeva teine pool oli sisustatud praktiliste tegevustega: gümnasistid vaatasid videolõiku sellest, mis juhtub suure osa kasutatud riietega ning millist mõju see keskkonnale avaldab. Arutleti rohepesu teemadel ja analüüsiti grupitööna Tõrva Gümnaasiumi kooliruumi jätkusuutlikkust. Üheskoos koguti ideid, kuidas muuta koolikeskkonda veelgi keskkonnasõbralikumaks. Päeva lõpus toimus kiire kontroll omandatud teadmiste kohta ning aktiivsemaid ja tähelepanelikumaid osalejaid premeeriti auhindadega.

Noortekonverents „Jätkusuutlik tulevik“ oli üks viimaseid tegevusi Tõrva Gümnaasiumi rohetehnoloogia projektist. Varasemalt on projekti raames salvestatud koostöös Gustav Adolfi Gümnaasiumiga taskuhäälingulaadne kursus. Tänavu kevadel toimus õpilastel väljasõit e-jäätmetega tegelevatesse ettevõtetesse WeeRec ja GreenDice. 2025. aasta talvel koguti Tõrva Gümnaasiumis kokku elektroonikarauad ning saadeti need ümbertöötlemisse.

Rohetehnoloogia projekt viidi ellu Eesti riigi ja KIK-i projekti toel. Lisaks olid konverentsi elluviimisel abiks Tõrva vald, GreenDice, Tõrva Kino Koit, Shroomwell ja Tõrva Päästekomando.

Tõrvas toimus XIX kergejõustikupäev olümpialastega

Nagu juba traditsiooniks saanud andis noortele sportlastele auhinnad üle Magnus Kirt.

12. septembril toimus Tõrva staadionil XIX Tõrva kergejõustikupäev olümpialastega ehk Peeter Kirdi mälestusvõistlus.

Spordipäeva avas Tõrva vallavanem Kalle Vister, kes soovis noortele sportlikku ja meeldejäävat võistluspäeva. Esimesena asusid 60 meetri jooksu starti kõik 85 väikest sportlast. Mõnele oli see elu esimene võistlus, teised tulid rajale lootuses parandada oma varasemaid tulemusi.

Pärast jooksudistantsi jätkus võistlus kaugushüppe ja palliviskega. Mõlemal alal oli igal osalejal kolm katset ja tulemused arvestati punktideks. Võistlejad olid jagatud viide vanuseklassi, kusjuures noorimad osalejad olid 4- ja 5-aastased ning vanimad 12–13-aastased.

Samal ajal, kui tulemusi kokku arvutati ja diplomeid ette valmistati, tutvustasid Tõrva valla spordiklubid erinevaid võimalusi, millega piirkonnas tegeleda saab. Korraldajate eesmärk on pakkuda lastele võimalikult varakult erinevaid liikumis- ja spordialasid, et igaüks võiks leida endale sobiva.

Traditsiooniliselt pakkusid LC Tõrva Mari naised osalejatele ja külalistele pannkooke. Pannkoogitegu on Tõrva kergejõustikupäeva saatnud juba enam kui 10 aastat ning kujunenud võistluse üheks oodatud osaks. Autasustamise avas Tantsukool HOP Dance kahe etteastega.

Tõrva kergejõustikupäeva traditsiooni kohaselt kutsuti autasustamisele kõik võistelnud lapsed, kes said oma tulemustega diplomi ja auhinna. Iga vanuseklassi kolmele paremale anti medalid, mille koos meenete ja diplomitega andsid noortele üle Magnus Kirt ja Piret Granovskaja. Meenekotte aitasid täita Meie Toidukaubad ja Coop Tõrva. Pärast autasustamist said soovijad teha Magnus Kirdiga pilte ja küsida autogrammi.

MTÜ Tõrva Spordiselts on enam kui 15 aastat olnud võistluse peakorraldaja, kuid sellises mahus võistlust saab korraldada vaid koostöös – täname kõiki, kes võistluse korraldamisse panustasid. Spordipäeva toimumist toetasid Combiwood OÜ, Valga Puu OÜ, Valmap Grupp AS, Tõrva vald, Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp, Meie Toidukaubad ja Coop Tõrva. Täname toetuse ja abi eest!

Suured tänud kõikidele kohtunikele ja abilistele, kes aitasid staadionil võistluspaiku ette valmistada, tulemusi mõõta ja punktideks arvutada ning diplomitele printida. Täname päevajuhti Karl Kirti, kel on kogunenud juba päris mitme kergejõustikupäeva juhtimise kogemus.

Soovime kõikidele väikestele sportlastele sportlikku sügist ja kohtume XX Tõrva kergejõustikupäeval olümpialastega, Peeter Kirdi mälestusvõistlusel 2027. aasta septembris.

Tõrva Võitluskunstide Suvelaager tõi kokku võitlusspordihuvilised üle Eesti

Tõrvas toimus 6.–9. augustil Tõrva Võitluskunstide Suvelaager, mis tõi kokku 30 võitlusspordihuvilist erinevatest Eesti paikadest.

Laagrit korraldas Golden South Gym ning peatreeneriteks olid Kimmo Känd ja Edvin-Erik Kibus. Nelja päeva jooksul sai treenida erinevate võitluskunstide stiilide ja treenerite käekirjade järgi: kavas olid taipoks, kikkpoks ja K-1 stiilis treeningud.

Laagrisse kutsuti ka mitmed oma ala tipud. Treeninguid viisid läbi mitmekordne maailmameister taipoksis Sigrid Kapanen, endine odaviskaja ja maailmatasemel tippsportlane Magnus Kirt, tippvõitleja Ott Remmer ning joogaõpetaja Triin Pärn.

Lisaks tugevatele treeningutele kuulusid laagri juurde taastumine, ühised tegevused ja Tõrva suurepärane keskkond. Tõrva näitas taas, et on suurepärane koht spordilaagri korraldamiseks – piisavalt rahulik, looduslähedane ja samas on siin olemas kõik, mida üks korralik treeninglaager vajab.

Tõrva Gümnaasiumi Fond kutsub toetama noorte saavutusi

Tõrva valla noorte õppimist, aktiivsust ja saavutusi tunnustatakse sihtasutuse Tõrva Gümnaasiumi Fondi stipendiumitega. 1999. aastal asutatud fondi eesmärk on edendada kohalikku hariduselu ning väärtustada nii õppijaid kui ka haridustöötajaid. Tänavu septembris uuendati ka fondi põhikirja.

Välja antakse nelja liiki stipendiume, mis on mõeldud Tõrva Gümnaasiumi ja Riidaja Kooli õpilastele. Aasta Õpilase stipendiumiga tunnustatakse silmapaistvaid õpitulemusi ning panust kooli ja kogukonda. Õpilasstipendium toetab heade ja väga heade õpitulemustega gümnasiste, stardistipendium on aga mõeldud kiituskirjaga põhikooli lõpetanutele, kes jätkavad õpinguid Tõrva Gümnaasiumis. Ühekordne ergutusstipendium tunnustab õpilasi, kes on kooli edukalt esindanud olümpiaadidel, võistlustel või muudes ettevõtmistes.

Õpilasstipendiumi saab taotleda gümnaasiumiõpilane, kelle õppeaasta keskmine hinne on vähemalt 4,5. Taotlusvoorud toimuvad septembris ja veebruaris, 10. klassi õpilased saavad taotleda alates veebruarist. Õpilasstipendiumi makstakse välja igakuiselt. Stipendiumite suurused sõltuvad fondi rahalistest võimalustest ja laekunud taotlustest. Taotlemine toimub elektrooniliselt ning täpsem info tingimuste ja tähtaegade kohta jõuab õpilasteni Stuudiumi ja Tõrva Gümnaasiumi kodulehe kaudu.

Noorte toetamiseks saab panustada igaüks – eraisikute ja ettevõtete annetused aitavad suurendada stipendiumifondi ning tunnustada veelgi rohkem tublisid ja ettevõtlikke õpilasi. Ka väiksem annetus on investeering Tõrva noorte tulevikku. Mida rohkem inimesi kaasa lööb, seda enam saab fond tunnustada õppimist, pingutamist ja tegutsemistahet.

Annetuse saaja: TÕRVA GÜMNAASIUMI FOND SIHTASUTUS
Kontonumber: EE081010220003921011
Selgitus: Annetus õpilasstipendiumiteks

SPORDIKLUBID JA HUVIRINGID

Kui tead mõnda vahvat huviringi või vaba aja tegevust, mis praegusest lehest välja jäi, palun saada info e-posti aadressile ingeri.aer@torva.ee.

Huviringid Tõrva Gümnaasiumis

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Osalejad
Mudilaskoor	Mudilaskooris laulavad 1. klasside lauluhuvilised õpilased. Koor pakub erinevaid esinemisvõimalusi ja musikaalseid kogemusi ning arendab esinemisjulgust.	Külli Starke, Maie Kukk	C207	N	3. tund	1. klassid
Liiklusring	Õpetatakse liiklusreegleid, liikluskultuuri ja käitumist liikluses. Õpitakse liiklusolukordades orienteeruma. Kevadel on võimalik teha õpilastel jalgratturi juhiload.	Carmen Põldsalu	C201	E	4. tund (45 min)	3. a klass
				K	4. tund (45 min)	3. b klass
Draamaring	Draamaringi huvilised arendavad enda sõnalist eneseväljendust, enesekindlust, loovust ja loomingulisust.	Krista Hansen	C204	T	4. tund	5. b klass
Rahvatants (segarühm)	Eesti rahvatants on rahulik, kuid põhisammude rikas. Tantsime, sest see on elustiil – rõõm, toetus, areng, keskendumine ja loovus.	Merilin Saksniit	Aula	Selgumisel	Selgumisel	1.-2. klass; 3.-6. klass
GLOBE	GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) on ülemaailmne õpilastele mõeldud uurimuslikku õpet ja praktilisi tegevusi pakkuv keskkonnasuunitlusega haridus- ja teadusprogramm.	Maarja Seemen	B308	Kokkuleppel	Lõunapausi ajal	8. a klass
Loodussõprade ring	Tutvume erinevate liikidega, uurime nende eluolu, eripärase välimuse, käitumise, jälgede, tegevuse ja toitumise kohta. Õpime märkama ja kirjeldama, teeme vaatlusi, joonistame, meisterdame, lahendame viktoriine ja kirjutame luuletusi.	Liia Ortus	C106	R	3. tund	3. b klass
Liikuma Kutsuva Kooli mängujuhid	Mängujuhtidest noored õpivad juhendama paarikümmet aktiivset tegevust ja omandavad sealjuures väga selged teadmised hea mängujuhi omadustest ning koostööst kaasõpilastega. Seejärel praktiseeritaksegi oskusi mänguvahetundide juhendajatena.	Heleri Rebane, Aigi Treumuth	B101	Kokkuleppel	Kokkuleppel	Alates 5. klass
Meediaklubi	Tõrva Gümnaasiumi meediaklubis arendatakse meediaalaseid teadmisi. Meediaklubi annab välja kooli ajalehte „Tarkus tuleb lehest“. Õpitakse monteerima videoid sotsiaalmeedia jaoks. Lisaks teeb meediaklubi koostööd Tõrva Raadioga, mille ruumides salvestatakse taskuhäälingu episoode.	Deivi Kivi, Aigi Treumuth	A24	Kokkuleppel	Kokkuleppel	7.-12. klass
Minifirma (7.-9. kl), Õpilasfirma (10.-12.kl)	Mini- ja õpilasfirma on reaalne töö. Firma luuakse III kooliastme või gümnaasiumiastme õpilaste poolt Junior Achievement Eesti ettevõtlusprogrammi alusel, mille käigus omandatakse ettevõtluse algteadmised ja oskused, arendatakse algatusvõimet ja soovi ise probleemi lahendada.	Aigi Treumuth	A36	Kokkuleppel		7.-12. klass

Huviringid Riidaja Koolis

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Õpilased
Meisterdamine	Meisterdatakse ja joonistatakse kasutades erinevaid värve ning materjale.	Eve Toompalu	Riidaja kool	N	4. tund	1.-4. klass
Muusikaring	Vastavalt vajadusele, kui on esinemisi vaja ette valmistada (näiteks õpetajate päev)	Eve Toompalu	Riidaja kool	Kokkuleppel	Kokkuleppel	1.-9. klass
Neidude rahvatantsuring	Tegeletakse eesti rahvatantsutraditsioonide alalhoidmisega ning liikumisharjumuste parendamisega.	Heli Veerme	Riidaja kool	Selgumisel	Selgumisel	6.-9. klass
Unicorn Squad 13-15	HK Unicorn Squad on liikumine, mis pakub huvitegevusena tehnoloogiaõpet ainult tüdrukutele. Eesmärgiks on kasvatada tüdrukute seas praktiliste ja põnevate ülesannete abil huvi tehnika, robootika ja loodusteaduste vastu.	Kristen Eero Variksoo	Riidaja kool	R	Pärast koolitunde	13-15-aastastele
Robootikaring	Loominguline ja õpetlik robootikaring, kus kasutatakse Mindstormsi õppematerjale.	Kristen Eero Variksoo	Riidaja kool	N	Pärast koolitunde	1.-9. klass
Minifirma (7.-9. kl)	Mini- ja õpilasfirma on reaalne töö. Firma luuakse III kooliastme õpilaste poolt Junior Achievement Eesti ettevõtlusprogrammi alusel, mille käigus omandatakse ettevõtluse algteadmised ja oskused, arendatakse algatusvõimet ja soovi ise probleemi lahendada.	Aigi Treumuth	Riidaja kool	Kokkuleppel		7.-9. klass
Robootikaring lasteaiale	Robootikaringis saavad lapsed mängulise ja põneva tegevuse kaudu tutvuda robootika ning tehnika maailmaga. Koos ehitame, katsetame ja programmeerime lihtsaid roboteid ning lahendame vahvaid ülesandeid. Ring arendab laste loovust, loogilist mõtlemist, koostööoskust ja probleemide lahendamise julgust – kõike seda läbi mängu ja avastamise!	Fredy Lumi	Riidaja lasteaed	Kokkuleppel	Kokkuleppel	Lasteaialapsed

Huviringid Lasteaed Mõmmikus

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Õpilased
Spordiring "Sepps"	Keskendume eakohastele harjutustele ja lõbusatele mängudele, mis aitavad kaasa lapse normaalsele füüsilisele arengule (kiirus, osavus, koordinatsioon, tasakaal, rüht, painduvus, täpsus, vastupidavus jpm).	Ewe-Ly Oja, info@sepps.eu	Mõmmiku saal	N	15.00-15.30	3-7-aastased lapsed
			Tõrvalille saal		15.45-16.15	
			Ritsu spordisaal		16.30-17.00	
Ettevõtlusring	Tegu on algharidusele kohandatud ettevõtlusõppega, kus lapsed arendavad ettevõtluspädevusi, sealhulgas loovust, koostööd, avalikku esinemist, probleemilahendusi ning saavad algteadmisi rahatarkusest.	Margit Kolju, ettevotlikud.lapsed@gmail.com	Tõrvalille saal	E	16.00-16.45	5-7-aastased lapsed
			Mõmmiku saal	K	16.00-16.45	
Mõmmiku õppekoha koolieelikute robootikaring	"Koolieelikutele mõeldud robootikaring, kus lapsed saavad mänguliselt tutvuda erinevate robootikavahenditega ning arendada loogilist mõtlemist, probleemilahendus- ja koostööoskust."	Siret Letlane, Geir Seemen, Elin Tamm, Mari-Ann Freitak, Marje Ode	Mõmmiku saal	T	13.00-14.00	6-7-aastased lapsed

Spordiklubid ja huviringid Tõrva vallas

Tõrva

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Kutse	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Osalejad
Korvpalliklubi Valgamaa	MTÜ Korvpalliklubi Valgamaa eesmärk on noorte korvpalli arendamine, harrastusspordi edendamine ja spordiürituste korraldamine.	Karl-Hendrik Pindma ja Olver Kaljuvee, kkvalgamaa@gmail.com	Olver Kaljuvee – treener, tase 5	Tõrva Gümnaasium	E	19.00-20.30	4.-8. klassi õpilased
					K	19.00-20.30	
				Tõrva Kooli Riidaja õppekoht	E	17.00-18.30	
					K	17.00-18.30	
Spordiklubi Viraaž	Kergejõustiku treeningud noortele, kus tegeletakse üldkehalise ettevalmistusega, tutvustatakse osalejatele erinevaid kergejõustiku alade tehnikaid ja mängitakse erinevaid sportmänge.	Viljo Grauding, viljo@riiska.ee, 512 7219	Viljo Grauding – treener, tase 5	KEKI spordisaal	T, N	12.30-14.00	1.-2. klassi õpilased
						14.00-15.15	3.-4. klassi õpilased
						15.15-16.30	5.-7. klassi õpilased
					E, K	15.00-16.30	Edasijõudnud
					T, N	16.30-18.00	Edasijõudnud
					R	13.30-15.00	5-7. klassi õpilased
						15.00-16.30	Edasijõudnud
Tõrva Võrkpalliklubi	Klubi eesmärk on võimaldada huvilistele ea- ja võimetekohaselt õppida võrkpalli tehnikat ja taktikat. Koos sellega arendame ka üldkehalisi võimeid.	Kadri Pilm, Tiiu Loorman, Heliisa Pilm, kadri@kmprojekt.ee, 5662 9999	Kadri Pilm – noremtreener, tase 4; Tiiu Loorman – treener, tase 5	Tõrva Gümnaasiumi spordisaal	T	18.00-20.00	Täiskasvanud ja edasijõudnud noored
					R	18.00-20.00	Täiskasvanud ja edasijõudnud noored
Tõrva Jalgpalliklubi	Klubi eesmärk on olla suurim kasvatajaklubi Valga maakonnas. Tahame klubina teha võimalikult palju, et meie tulevased noored talendid saaksid jala ukse vahele Eesti koondistesse, Premium Liiga klubidesse või miks mitte väljaspoole Eesti piire.	Alois Tapfer, jktorva@gmail.com, 5660 3883	Alois Tapfer – treener, tase 5; Heigo Kosemets – treener, tase 5; Aivar Tiidus – noremtreener, tase 4	Ritsu spordisaal	T, N	17.30-19.15	U9
				TG spordisaal	E, K, N	15.00-16.30	U11
				Tõrva spordihoone	E, K, N	16.30-18.00	U14
				TG spordisaal	E, N	16.00-17.00	Tüdrukud
				Ritsu saal	E, K	18.00-19.30	Esindusvõistkond
					L	14.00-16.00	

Ujumisklubi Yess	Ujumistrennid lastele ja noortele. Registreerimiseks mine meie kodulehele www.yess.ee/registreerimine. Kõik noored on oodatud proovitundi osalema.	Jaana Svätski, jaana@yess.ee, 5398 2815	Jaana Svätski – treener, tase 5	Tõrva Veemõnula	E, K	14.15-15.00	7-9-aastased noored; 1.-3. klass
						15.00-15.45	10-14-aastased noored; 3.-5. klass
						15.45-16.30	12-aastased noored ja vanemad; 6 klass ja vanemad
						16.30-17.15	6-9-aastased noored; lasteaed ja 1. klass
						17.15-18.00	5-7-aastased lapsed (algõpe) – grupp täis
Golden South Gym	Taipoks ehk Muay Thai on Tai päritolu võitluskunstide vorm, mis on tuntud oma dünaamiliste löökide, põlve- ja küünarnukilöökide poolest. See on ka üks kõige nõudlikumaid ja füüsiliselt intensiivsemaid võitluskunstide stiile. See arendab füüsilist vormi, tehnilisi oskusi, vastupidavust, liikuvust jm.	Kimmo Känd, Birgit Leesment, goldensouthgym@gmail.com	Kimmo Känd – abitreener, tase 3; Marek Vister – abitreener, tase 3	AT Spordiklubi	E, K	16.30	7-12-aastased lapsed
					E, K	18.00	13-aastased ja vanemad noored ning täiskasvanud
					R	17.00	
					L	10.00	Võistlejad treeneri kutsel
					L	12.00	Tüdrukud
SPIN trenn	SPIN on noorte arenguprogramm, mis põhineb jalgpallitrennidel ja sisaldab ka sotsiaalseid oskuseid arendavaid töötubasid.	Triin Pärn ja Egon Ilisson triin.kontakt@gmail.com, egon.ilisson@gmail.com	Egon Ilisson – abitreener, tase 3 (FIVB sertifikaat)	Tõrva ANK Jalgpallistaadion (kevad/sügis), Tõrva Gümnaasiumi spordisaal (talv)	E, K, N	16.30-18.00	9-16-aastased noored
Ekstreemspordi huviring	BMX-i huviringis sooritavad õpilased trikke ja manöövreid spetsiaalselt selleks loodud väikese ja vastupidava BMX jalgrattaga. See arendab nii osavust, koordinatsiooni kui ka füüsilist vastupidavust.	Madis Mumm, madis.mumm@gmail.com, 5365 7396		Valga ANK ekstreemspordihall / Tõrva ANK skatepark	E	17.00-20.00	7-13-aastased noored
CnessFit	Rühmatreeningud, kus kasutatakse erinevaid treeningvahendeid, sealhulgas hantleid (raskused kuni 20 kg), kummilinte, stepp-pinke ja matte. Tunnid on üles ehitatud nii, et koormust saavad nii suured lihasgrupid kui ka süvalihased, harjutusi saab kohandada vastavalt osaleja treenitusele. Treeningu lõpus on venitused, et parandada liikuvust ja vähendada lihaspinget.		Catrin Kelly Lilleorg, cnessFit@gmail.com	Keki spordisaal	T, N	18.10-19.10	16-aastased ja vanemad noored ning täiskasvanud
	Noorte jõutreening on suunatud jõu, tehnika ja kehatunnetuse arendamisele. Treeningutes õpivad noored põhilisi jõusaaliharjutusi, korrektset tehnikat ning turvalist raskuste käsitlemist. Tundides keskendume nii üldisele jõu arendamisele kui ka sellele, kuidas oma kehaga teadlikult ja kontrollitult liikuda. Harjutused on kohandatud noortele sobivaks, et kujundada tugevust, stabiilsust ja liikumisoskust.					18.10-18.55	Alates 12-aastased noored
	Jõusaali treening, kus rõhk on kogu keha jõu arendamisele.					20.00-21.00	Täiskasvanud
AT Wellness Center	Rühmatreeningud täiskasvanutele ja noortele on suurepärane võimalus ennast regulaarselt juhendaja käe all heas vormis hoida. Kõik treenivad vastavalt võimekusele ja parajale tempole.	Gerta Vister, teamkirtmty@gmail.com		AT Spordiklubi	T, N	19.00-20.15	Täiskasvanud, noored
					L	10.00-11.15	
AT Wellness Center	Eakate rühmatreeningud viiakse läbi valvsa juhendaja jälgimise all. Treeningkavad ja treeningud on pidavas muutuses, mis tagab võimalikult dünaamilise ja mitmekülgse treeningu. Sinu tervis, meie kirg!	Gerta Vister, teamkirtmty@gmail.com		AT Spordiklubi	T, N	17.30-18.15	Eakad/seeniorid
AT Wellness Center	Jõusaal, kus on tipptasemel seadmed ja kõik vajalik kvaliteetseks treeninguks.	teamkirtmty@gmail.com		AT Spordiklubi	Avatud iga päev 24 h		Täiskasvanud, noored
Beebide ujumine	Pärast sündi on vesi beebidele kõige loomulikumaks keskkonnaks. Ujumine annab pisikesele kogu eluks vajaliku liikuvuse ja vastupidavuse. Veemõnulemine mõjub imikule rahustavalt, lõdvestab tema pisikesi lihaseid ja loomulikult annab kuhjaga mõnusaid emotsioone!	torvavesiaeroobika@gmail.com	Virge Sokk – abitreener, tase 3	Tõrva Veemõnula	Info toimumisaegade kohta: www.veemonula.ee/treeningud		Beebid
Vesiaeroobika treeningud	Vesiaeroobika on hoogsa muusika saatel tehtav 45-minutiline rühmatreening. Tegemist on intensiivse rühmakavaga, kus kasutades erinevaid harjutusi (jooksu, hüplemisi ja jõuharjutusi) ja erinevaid treeningvahendeid (kindad, nuudlid, hantlid), koormatakse kõiki lihasgruppe.	Virge Sokk, torvavesiaeroobika@gmail.com	Virge Sokk – abitreener, tase 3	Tõrva Veemõnula	E, N	18.15	Noored ja täiskasvanud
MinuTrenn- Jumping, Lihastreening, BODYART	Jumping on dünaamiline fitness treeningsüsteem, mida viiakse läbi spetsiaalselt välja töötatud Jumping PROFI batuutidel. Jumping on kombinatsioon aeglastest ja kiiretest hüpetest, traditsiooniliste aeroobika sammude variatsioonidest, dünaamilisest kiirus- ning jõuspordielementidest.	Annika Taul, annika@minutrenn.ee, 5866 7699	Annika Taul – abitreener, tase 3	Tõrva Gümnaasiumi aeroobikasaal	E	18.00	Noored alates 12. eluaastast ja täiskasvanud
	Lihastreening on kogu keha treening, kus kasutatakse nii keharaskust kui ka vahendeid (nt hantlid, kummilindid). See tugevdab ala- ja ülakeha, suurendab jõudu ja vastupidavust ning arendab tasakaalu ja koordinatsiooni. Sobib kõigile tasemetele ja vanustele, harjutusi saab teha endale sobivas tempos.				K		
	BODYART on Robert Steinbacheri loodud funktsionaalne keha ja meele treening, mis ühendab jooga, füsioteraapia, idamaised võitluskunstid ja jõuharjutused. Treeningus pole keerulist koreograafiat, vaid lihtsad harjutused, mis arendavad lihasjõudu, vastupidavust ja aitavad leida sisemist tasakaalu.				N		
Personaal- ja rühmatreeningud	Ringtreening on kogu keha treening, kus harjutusi tehakse nii oma keharaskusega, kui kasutades erinevaid treeningvahendeid. Väikeses grupis treeneri juhendamisel on rõhk harjutuste hea tehnikaga sooritamisel. Koormust saab kohandada igaühe võimekusele, seetõttu sobib treening nii edasijõudnutele kui alustajatele. Ringtreening parandab üldfüüsilist vormi, arendab lihasjõudu, vastupidavust ja tasakaalu.	Kaie Heinleht, kaie-heinleht@gmail.com	Kaie Heinleht – nooremtreener, tase 4	KH Treeningstuudio	T, N	8.30, 10.00, 17.30 ja 19.00	Noored ja täiskasvanud
					P	16.30, 18.00	
Jooga	Kolmapäeviti ootab sind dünaamilisem tund, kus fookuses on keha tugevdamine, vastupidavus ja tasakaal läbi erinevate joogapooside. Pühapäeviti keskendume rahustavatele ja lõõgastavatele harjutustele, mis aitavad taastada sisemise rahu ning vabastada pingetest.	Triin Pärn, greenyogatriin@gmail.com		Tõrva Avatud Noortekeskuse ZEN ruumis	K	19,00	Täiskasvanud ja noored alates 14. eluaastast
					P	18,00	
HOP Dance Tantsukool	Tantsukooli peamiseks eesmärgiks on noorte tantsijate loovuse ja eneseväljendusoskuse arendamine läbi tantsu. Stiilidest on esindatud laste-, kaasaegne-, lyrical jazz ja showtants. Igal hooajal esinetakse nii suurematel kui väiksematel lavadel, võetakse osa võistlustest ja festivalidest. Tantsijad alates 3. eluaastast.	Kerli Vessin, tantsukoolhopdance@gmail.com	Kerli Vessin – tantsuspetsialist, tase 5	Tõrva ANK III korrus	E, K	16.40-17.40	Soolotrennid
					K	15.00-16.30	Sädemed (5.-8. kl)
					T, N	13.45-14.45	Tähekesed vanem (1.-2. kl)
					T, N	15.00-16.15	Päikesekiired (3.-4. kl)
					T, N	17.15-17.50	Sipsikud (3.-4. aastased)
					T, N	18.00-18.45	Tähekesed noorem (5-6-aastased)
					R	13.15-14.15 14.45-16.00	Soolotrennid; Sädemed (5.-8. kl)
Animatsiooniring	Animatsiooniringis saavad noored kasutada digivahendeid enda loovuse väljendamiseks. Ringis saab ise teha multikaid. Tegeleme erinevate stoppkaadri animatsioonitehnikatega ja lisaks teeme digianimatsioone.	Meeta Eliise Veigel, meeta.veigel@gmail.com		Tõrva ANK seminariruum	T	15.00-16.30 16.45-18.15	
Unicorn Squad	HK Unicorn Squad on liikumine, mis pakub huvitegevusena tehnoloogiaõpet ainult tüdrukutele, mille eesmärk on kasvatada tüdrukute seas praktiliste ja põnevate ülesannete abil huvi tehnika, robootika ja loodusteaduste vastu.	Diana Asi, kogukonnakeskus@torva.ee	Age Leesment – noorsootöötaja, tase 4; laagrikasvataja, tase 5	Tõrva ANK peeglisaal	K	17.00-18.30	8-12-aastased tüdrukud
Kokaklubi	Kui sulle meeldib köögis katsetada või tahad lihtsalt uusi maitseid avastada, siis tule kokaklubisse! Koos proovime lihtsaid ja maitsvaid retsepte ning õpime üksteiselt uusi nippe.	Age Leesment, kogukonnakeskus@torva.ee	Age Leesment – noorsootöötaja, tase 4; laagrikasvataja, tase 5	Tõrva ANK	K	16.00-18.00	Alates 7-aastased noored
Hingevärvid	Näiteringi eesmärk on parandada noorte esinemisjulgust, eneseväljendusoskust ja toimetulekut ootamatutes situatsioonides.	Romet Piller, hingev2rvid@gmail.com		Tõrva Gümnaasiumi aula	K	16.00-17.00	2.-6. klassi õpilased
						17.00-18.00	7.-12. klassi õpilased
Bändiring	Bändiring on mõeldud neile, kel huvi bändi teha ja kes juba oskavad mängida mõnda muusikainstrumenti.	Ivo Mannine, ivo@rockiklubi.ee		Tõrva ANK bändiruum	T	15.30-17.00	12-18-aastased noored
Valgamaa Noorkotkad ja Kodutütred	Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsiooni missioon on vabatahtlikkust väärtustades pakkuda noortele parimaid eneseteostusvõimalusi isamaalise hariduse kaudu. Organisatsioonis pööratakse rõhku riigikaitsele, olulisel kohal on ka ohutuse teemad, sportlikud tegevused, matkatarkuste omandamine, samuti on tegevustesse sisse põimitud kodanikuoskusi ning ajalooteadmisi. Organisatsioon hoolitseb ka noorte juhtimis- ning organiseerimisoskuste täiendamise eest.	Margit Kolju, mtytapnesilm@gmail.com	Margit Kolju – noorsootöötaja, tase 6; laagrikasvataja-juhataja, tase 6	Kohtumiskoht Tõrva Gümnaasium RUUM C-207	L (1 kord kuus)	12.55-14.10	7-18-aastased noored
Tõrva Siseturvalisuse Noortering	Tahad saada kangelaseks? Kui jah, siis Tõrva siseturvalisuse noortering on just see sulle õige koht! Huviringis õpid ja praktiseerid, kuidas hoida iseenda ja teiste turvalisust. Tegevusi viivad läbi erinevad siseturvalisuse valdkonna asutuste spetsialistid Naiskodukaitsest, kiirabist, Politsei- ja Piirivalveametist, Kaitseliidust ja Päästeametist.	Spetsialistid Naiskodukaitsest, Kiirabist, Politsei- ja Piirivalveametist, Kaitseliidust ja Päästeametist, ahto.uuspalu@torva.ee		Tõrva ANK + erinevad kohad/asutused Tõrva vallas	T	17.00-18.30	7-18-aastased noored
Tõrva Raadio huviring	Tõrva Raadio on mõeldud noortele ja täiskasvanutele, kes tahavad proovile panna oma sõnalist oskust, parandada eneseväljendust ja diktsiooni ning saada juurde julgust avalikuks esinemiseks. Raadio annab juurde palju uusi kontakte ja võimalusi kohtuda uute inimestega.	Tõrva Raadio liikmed ja mentorid, raadio@torvaraadio.ee		Tõrva Raadio (asukoht muusikakoolis)	Toimumisajad selguvad huviringiga liitumisel, koolitused uutele liikmetele		Noored vanuses 12 aastat ja vanemad ning täiskasvanud

Tõrva Kunstistuudio	Tõrva Kunstistuudios on huvilistel võimalust tegeleda maalimise, joonistamise, keraamika, portselanimaali ja käsitööga (viltimine, siidimaal, vitraaž, kangakudumine, rahvuslik käsitöö).	Gerta Vister, Eve Toompalu ja Carmen Põldsalu, carmen.poldsalu@gmail.com, 529 1627		Tõrva Muusikakool	E	18.00	Käsitöö täiskasvanutele
					N	15.30	Käsitöö noortele
					K	17.00	Maalimine, joonistamine noortele
						18.30	Maalimine, joonistamine täiskasvanutele
					E	17.00	Keraamika noortele
						18.30	Keraamika täiskasvanutele /kokkuleppel
Mulgi keele ring	Ringis õpitakse ja tuletatakse meelde mulgi keelt, peamisteks meetoditeks on lugemine, kuulamine ja kõnelemine. Lisaks keelele tutvutakse Mulgimaa rahvakalendri, pärimuse, rahvariiete, toitude, muusika, kirjanduse ja kõige muuga, mis mulgiks olemise juurde kuulub. Mõnikord tehakse ka kultuuriloolisi väljasõite või kutsutakse esinema mulgikeelseid inimesi.	Kristi Ilves, kristi2205@gmail.com	Mulgi keele õpetaja	Tõrva Raamatukogu	R (2 korda kuus)	16.00-17.30	Igas eas mulgi keele ja kultuuri huvilised (mulgi keele oskus ei ole nõutav)
Tõrva Lauluseltsi Segakoor	Tõrva Lauluseltsi segakoor ootab uusi liikmeid – nii nais- kui meeslauljaid. Olgu su tee täis kütkestavust. Lase muusikal ennast otsida ja leida.	Maie Kala, maie.kala@torva.ee, 5656 8098	Maie Kala – koorijuht, tase 6	Tõrva Muusikakool	T	18.00-20.00	Täiskasvanud
Tantsustuudio Lys	Stuudiosse kuuluvad lapsed alates 3. eluaastast kuni täiskasvanuteni. Stuudio viljeleb estraaditantsu, eesti teemalisi tantse, showtantsu, kantriline-tantsu, võimlemist ning rahvatantsu.	Ulvi Riitsalu, ulviriitsalu@gmail.com, 524 9628	Ulvi Riitsalu – tantsuspetsialist, tase 6	Lasteaed Mõmmiku peeglisaal	E	18.00-19.00	Linetants edasijõudnutele
						19.00-20.30	Rahvatants LYS naisrühm
					T	15.00-16.15	7.- 9. klassi õpilased
					K	15.00-16.00	1.-4. klassi õpilased
					N	18.00-19.30	Rahvatants LYS naisrühm
					L, P (kord kuus)	13.00-15.00	Daamide võimlemisrühm
Segarahvatantsurühm Jandali	Jandalis tantsitakse nii folkloorseid kui ka autoritantse. Uued tantsijad oodatud!	Valdeko Kalamees, valdeko64@gmail.com, 525 1849	Valdeko Kalamees – tantsuspetsialist, tase 6	Tõrva Gümnaasiumi saal	T, N	20.00	Täiskasvanud
Naisrühm Liisud	„Liisud" on hakkajad ja rõõmsameelsed naised, kes on alati valmis vastu võtma uusi liikmeid oma ridadesse.	Valdeko Kalamees, valdeko64@gmail.com, 525 1849	Valdeko Kalamees – tantsuspetsialist, tase 6	Tõrva Gümnaasiumi saal	E, T	18.00	Täiskasvanud
Meeste tantsurühm MULGID	Meeste tantsurühm Mulgid. Esimest korda tuldi kokku Teiseks meeste tantsupeoks, siis oli praeguse Tõrva valla territooriumil veel neli valda. Igast vallast tuli vallavanem ja üks mees valla volikogust. Rühm taastab oma tegevuse meeste tantsupeoks ja pidude vaheajal ei tegutse. Käidud on kõikidel meeste tantsupidudel alates teisest peost.	Valdeko Kalamees, valdeko64@gmail.com, 525 1849	Valdeko Kalamees – tantsuspetsialist, tase 6	Tõrva Gümnaasiumi saal	N	18.00	Täiskasvanud
Vanem segarühm JANDALI	Jandali vanem segarühm on uus loodav segarühm, kuhu ootame neid tantsuhuvilisi, kes tahaksid ennast liigutada ja tantsida, aga kellele väga energilised ja noortepärased tantsud enam ei sobi.	Valdeko Kalamees, valdeko64@gmail.com, 525 1849	Valdeko Kalamees – tantsuspetsialist, tase 6	Tõrva Gümnaasiumi saal	Alustab oktoobri lõpus või novembri alguses	18.00	Täiskasvanud
Naisansambel Hermes	Naisansambel Hermes alustas tegevust 1982. a tollase Tõrva Kooperatiivi juures. Esinetakse paljudes Eestimaa paikades, rääkimata oma kodulinna ja -valla üritustest.	Reet Koppel, reet.koppel@gmail.com, 523 4847		Tõrva Muusikakool	K	18.00	Täiskasvanud
Eakate tantsurühm Eideratas	Tantsitakse nii autori- kui seatud tantse, seltskonnatantse, teiste rahvaste tantse, mõnikord ka laulumänge. Eakas naine, kui sul on igav, tahad ennast veidi liigutada ja põrandal jalga keerutada, tule meie seltsi!	Silvi Abolkaln, 5556 1057		Tõrva Avatud Noortekeskus	T, N	10.00-12.00	Täiskasvanud
Lõõtspilliklubi	Ootame kõiki lõõtspillimängijaid ühinema. Naudime koosmängu ja õpime koos. Kohtume teiste pilliklubide ja mängijatega. Sihiks on seatud lõõtspillipidu Harmoonika 2027. aasta suvel Põlva Intsikurmus. Mängime mõnusat lõõtspillimuusikat ka Tõrva valla kultuuriüritustel.	Thea Leitmaa, thea.leitmaa@torva.ee, 529 7974		Tõrva Muusikakool	R	17.00	Lõõtspillimängijad lähemalt ja kaugelt
Rahvamuusikaansambel Jauram	Jauram on kogu oma tegevusaja jooksul aidanud sisustada kohalikke, maakondlikke ja üleriigilisi sündmusi, astudes üles iseseisvate kontsertidega, saates rahvatantsijaid, mängides laulu-, tantsu- ja pillipidudel koondorkestris	Katrin Ritsberg, 5624 1460		Ritsu kogukonnakeskus	1 kord nädalas	Kokkuleppel	Täiskasvanud
Rahvamuusikaansambel Kirime	Rahvamuusikaansambel Kirime ühendab endas erineva tasemega rahvamuusikahuvilisi inimesi. Musitseerime koos, lugude seaded valmivad ühiselt. Hoiame elavana kohalikku muusikavara. Aukohal on lood erinevatest Mulgimaa kihelkondadest ning kogu Eesti rahvamuusika varasalvest. Võtame osa Valga- ja Viljandimaa rahvamuusikaüritustest. Hakkame valmistuma 2028. aastal toimuvaks suureks laulupeoks.	Thea Leitmaa, thea.leitmaa@torva.ee, 529 7974		Tõrva Muusikakool	N	17.30	Täiskasvanud
Tõrva Tilgad	Ajast aega on inimesed nõudnud leiba ja tsirkust. Estraaditrupp Tõrva Tilgad soovibki tuua naeratuse oma kuulajate nägudele.	Valdeko Kalamees, valdeko64@gmail.com, 525 1849		Tõrva Muusikakool	K	18.00	Täiskasvanud

Riidaja

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Kutse	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Osalejad
Saviring	Osalema on oodatud kõik huvilised alates väikestest lastest kuni eakateni. Saviringis õpitakse erinevaid tehnikaid. Eesmärk on arendada käelist tegevust ja loovust. Tehtud tööd ka glasuuritakse ja põletatakse saviahjus.	Helena Lumi, hanehelena@gmail.com	Helena Lumi – õpetaja, tase 6	Riidaja mõisahoone	T	10.00-13.00	Lapsed ja täiskasvanud
Riidaja käsitööring	Projekti rahastusel on saadud tööstuslik õmblusmasin, tikkimismasin koos tikkimisprogrammiga, kiriteljed, kahed vööraamid, kaks molbertit ja paberimasin. Olemas on ka saviahi. Kõike seda saab käsitööringis katsetada!	Aita Johanson, aitajohanson@hotmail.com, 523 7549		Riidaja mõisahoone	N	18.00-20.00	Lapsed ja täiskasvanud
Eakate rahvatantsurühm Nurmenukk	Koos õpitakse tantse, veedetakse aega ja käiakse esinemas.	Anne Jaakson, annejaakson5@gmail.com, 53413150		Riidaja kultuurimaja	Liikuv graafik	16.00-18.00	Täiskasvanud
Riidaja naisrühm	Koos õpitakse tantse, veedetakse aega ja käiakse esinemas.	Heli Veerme, heli.veerme@gmail.com, 522 1677		Riidaja kultuurimaja	T	15.00	Täiskasvanud
MTÜ Põdrala Pensionäride Ühendus	Koosviibimine, kutsutakse esinema külalisi	Tiiu-Merike Paas		Riidaja KM	Kord kuus neljapäeviti		Täiskasvanud
MTÜ Riidaja Meeste Klubi	Meeste koosviibimine	Margus Gaver		Riidaja mõisahoone	Kord kuus	19.00	Täiskasvanud
MTÜ Põdrala KÜlade Ühendus	Kogukond	Anne Jaakson, Margus Gaver		Riidaja mõisahoone	Kord kuus kolmandal reedel	18.00	Kogukonnaliikmed

Hummuli

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Kutse	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Osalejad
Hummuli käsitööring	Meie põhisuund on praktilisus ja taaskasutus. Loome kauneid praktilisi esemeid enda kodu kaunistamiseks ning oma perele ja sugulastele kinkimiseks.	Külli Starke, kyllistar@gmail.com	Külli Starke – õpetaja, tase 7	Hummuli mõis	K	18.00-20.00	Täiskasvanud
Memmede rahvatantsurühm Hõbejuus	Koos õpitakse tantse, tähistatakse sünnipäevi ja käiakse esinemas.	Eha Mandel, ehamandel@gmail.com		Hummuli mõis	R	16.00-17.30	Täiskasvanud

Ala

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Toimumiskoht	Nädalapäev	Osalejad
Puutööring	Puutööringi eesmärk on huvilistel võimaldada õppida kasutama puutööks vajalikke tööriistu ja töövõtteid. Võimaluste piires meisterdatakse erinevaid esemeid.	Riho Viitak, rihoviitak@gmail.com, 5332 3437	Ala Kooli juures asuv puutöö klass	L 16.00-18.00	Alates 8-aastased noored, huvi korral võivad osaleda ka täiskasvanud

Taagepera

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Toimumiskoht	Nädalapäev, aeg	Osalejad
Taagepera käsitöökamber	Meil on olemas palju käsitööalaseid raamatuid ja ajakirju, mida saab kohapeal kasutada. Juhendaja abiga saab õmmelda, kududa, heegeldada ja teha paberkäsitööd. Lisaks on käsitöökambris kangasteljed, vööraamid ja laste kangasteljed.	Eda Kallas, edak84562@gmail.com, 5194 1343	Taagepera külamaja	Kokkuleppel	Täiskasvanud
Taagepera külaseltsi savikoda	Taagepera Külaseltsi Savikoda on juba 2012. aastast alates pakkunud huvilistele võimalust sisustada meeldivalt vaba aega savist esemete valmistamisega. Meie ringis osalevad nii lapsed kui täiskasvanud, vanuselist piirangut pole. Ringis osalevad inimesed üle Tõrva valla.	Pille Valner, 503 2525	Taagepera külamaja, savikoda	T kell 18.00, kokkuleppel ka teistel aegadel.	Täiskasvanud

Ritsu

Ringi nimi	Ringi tutvustus	Juhendaja	Kutse	Toimumiskoht	Nädalapäev	Aeg	Osalejad
Noorte Garaaž	Noorte Garaaž pakub noortele praktilisi tegevusi igas vanuses noortele, aga eelkõige oleme suunanud oma tegevuse vanematele noortele.	Erki Väli, Giia Tetlova	Giia Tetlova – noorsootöötaja kutse	Ritsu, Kesk 17	R	19.00-21.00	13-21-aastased noored

Head pole kunagi palju – LC Tõrva Mari 15

Lionsklubi Tõrva Mari tähistab tänavu oma 15. sünnipäeva.

2011. aastal asutatud klubis oli toona 20 aktiivset Tõrva naist, tänaseks kuulub klubisse 23 liiget, neist 6 on olnud klubis algusaastast peale. 15 aasta jooksul on tehtud palju erinevaid ettevõtmisi, kuid eesmärk on jätkuvalt sama – toetada heategevuslikult Tõrva valla lapsi ja peresid.

Üks esimesi ettevõtmisi oli 2011. aastal algatatud „Koolikott kergemaks“, mille raames soetati Tõrva Gümnaasiumi õpikute topeltkomplektid. Nii sai osa õpikuid jääda kooli ja osa koju ning laste koolikotid muutusid kergemaks.

Üheks tuntumaks LC Tõrva Mari ettevõtmiseks on kujunenud lastepäev „Head pole kunagi palju“, mis toob kokku lapsed, lapsevanemad, koostööpartnerid ja klubiliikmed. Päev pakub erinevaid töötube, tegevusi ja atraktsioone ning on aastate jooksul saanud ilusaks traditsiooniks Tõrva valla sündmuste kalendris.

Tõrva Marid näitavad, et ühises heategevuses peitub jõud.

Palju rohkem kui heategevus

Klubi tegemistest on paljudele tuttavad ka pannkoogid, mida on jagatud nii 1. septembril kui ka Tõrva kergejõustikupäeval. Lisaks on toetatud Tõrva valla lasteaedu meisterdamisvahenditega, istutatud metsa, aidatud Tõrva valla ja Ukraina peresid, toetatud laste huvitegevusest osa saamist, kohandatud perede kodusid ning toetatud Valga Perekeskus Kurepesa kasvandikke.

15 aasta jooksul on olnud palju väiksemaid heategusid, mille puhul polegi olnud oluline, et sellest kusagil kirjutataks. Tähtis on olnud see, et abi jõuaks inimesteni, kes seda parasjagu vajavad.

Klubi tegevus ei piirdu siiski ainult heategevusega. Lionsklubidel on kombeks igakuistel klubiõhtutel kohtuda ning muuhulgas tutvuda kohalike ettevõtete ja asutuste tegevustega. Klubiõhtutel sünnivad paljud uued heategevusplaanid ja ettevõtmised. Marid panustavad heategevusse lisaks rahale ka oma isiklikku aega ning klubi peab oluliseks, et ka üheskoos veedetud aega väärtustataks. Nii on traditsiooniks saanud suvel üheskoos nädalavahetuseks saarele sõita. Klubi arenguks on oluline ka aeg-ajalt vaadata, millega teised lionsklubid tegelevad ning koos sõprusklubidega midagi ühiselt ette võtta.

Liikmed panustavad ise

Klubi liikmeskond on aastate jooksul muutunud – mõned on lahkunud ja uued liikmed klubiga liitunud, kuid igaüks on jätnud klubisse oma panuse. Head teha saab väga erineval moel: panustades aega, ideid, korralduslikku jõudu või aidates koguda vahendeid, mille abil toetada kohalikke lapsi, peresid ja kogukonna ettevõtmisi. Aitäh kõikidele liikmetele ja koostööpartneritele, kes on läbi aastate moel või teisel mõistnud LC Tõrva Mari eesmärki ning heategevusse üheskoos meiega panustanud!

Möödunud aasta oli LC Tõrva Mari jaoks eriline seetõttu, et oldi Lions Eesti piirkonna kuberneriklubi. See tõi endaga kaasa uusi kogemusi ja vastutust ning andis võimaluse näha klubi tegevust ka laiemas lionsi võrgustikus. Edasi minnakse siiski sama põhimõttega, millest 2011. aastal alustati – märgata enda ümber toimuvat ja leida võimalusi, kuidas oma kodukoha laste ja perede elu paremaks muuta.

15 aastat on näidanud, et suuremad ja väiksemad heateod sünnivad inimestest, kes on valmis oma aega, ideid ja energiat panustama. Just selliseid naisi ootab LC Tõrva Mari ka edaspidi oma ridadesse. Klubi liikmeks olemisega kaasneb vastutus – liikmed tasuvad igakuist liikmemaksu, millest kaetakse klubi tegevusega seotud kulusid, samal ajal kui heategevuseks kogutud raha kasutatakse heategevuslikul eesmärgil. Nii saab iga liige anda oma panuse sellesse, et Tõrva valla lastel ja peredel oleks natuke rohkem võimalusi, tuge ja rõõmu.

Uued inimesed, uued ideed ja ühine tegutsemistahe aitavad hoida klubi elujõulisena ka järgmisel 15 aastal. Sest head teod ei saa kunagi otsa – alati on keegi, keda märgata, võimalus, mida toetada, või midagi head, mida koos ära teha. Sest head pole kunagi liiga palju.

Tõrvas on hakanud levima legend must-toonekurg Ukust, kes olla Tõrva vallas elutsev isend ja kelle pesa leiti sel kevadel Holdre kandist. Tõrva Teataja toimetus võttis ühendust Uku „ristiisa” Urmas Sellisega, et saada teada, kas see haruldane lind on tõesti meie piirkonnas end mugavalt sisse seadnud ja kas teda võib pidada meie valla püsielanikuks. Järgnevalt avaldame Urmas Sellise vastuse.

Must-toonekurg Uku

AI abil võib must-toonekurg Uku kohta infot kergesti leida, kuid tegelikku tausta teadmata võivad faktid kergesti moonduda – nagu igas teiseski valdkonnas. Vastust mõjutab ka päringu toon, sest igale küsijale püütakse anda talle sobiv vastus. Kes on aga must-toonekurg Uku tegelikult?

2025. aasta suvel püüdsime ühe teise projekti käigus Viljandimaal must-toonekure, kelle jalas oli rõngas A-5592. Samas paigas toitus veel üks must-toonekurg, kuid teda ei õnnestunud püüda ega tema rõnganumbrit lugeda. Pärast Uku püüdmist selgus, et ta oli koorunud 2019. aastal Läti piiri ääres Paganamaa (Võrumaa) must-toonekure pesas – olin talle ise pesapojana rõnga pannud. Lootus, et Uku juhatab meid Viljandimaal uue pesani, ei täitunud, sest peagi pärast saatja saamist alustas ta rännet. Ta talvitus teisel pool Sahara kõrbe Tšaadis, Kesk-Aafrika Vabariigis ja Lõuna-Sudaanis. Kevadel naasis Uku ootuspäraselt Eestisse, kuid üllatuslikult mitte eelmise aasta püügikohta. Peagi näitas ta, et tal on Tündre looduskaitsealal meile seni teadmata pesa, mis asub püügikohast 25 km kaugusel. Aeg-ajalt käis ta ka ligikaudu 90 km kaugusel Lätis ning suve jooksul juhatas sealgi kohalikele kolleegidele kätte seni teadmata pesa. Kummaski pesas polnud tal ei poegi ega tõenäoliselt ka paarilist. Tema käitumine sarnanes mõneti talvitusalal nähtuga.

Kus Uku siis elab? Praeguste teadmiste järgi nii Eestis kui ka Lätis, lennates vajaduse või võimaluse korral oma kahe kodu vahel. Teel peatus ta toituma näiteks Pelgu ojal Paganajärvest ülesvoolu ja Atse jõkke suubuval Kiviste kraavil, aga ka mujal. Mõnel korral külastas ta Karula rahvuspargi must-toonekure pesa, kus olid pojad ja mida jälgis veebikaamera.

See kinnitab, et Ukul on pesitsusinstinkt olemas: ta ootab paarilist, kellega järglasi saada ja need üles kasvatada. Kahes paigas on paarilise leidmise võimalus suurem kui ühes kohas oodates. Seetõttu liiguvad paariliseta must-toonekured laial alal. Kui paariline on leitud ja pojad pesas, tuleb neile hankida toitu, mida on raske leida nii Eestis kui ka Lätis. Seepärast peavad vanalinnud poegade üleskasvatamiseks lendama pesast üsna kaugele. Mõistlik on need kaugemadki toitumiskohad üles leida juba enne poegade koorumist.

Kunagised metsaojad on sirgeks kaevatud ja korduvalt ümber kujundatud, seetõttu puuduvad neis sageli kalad ja kahepaiksed ning suur lind ei pääse veekogule ligi. Metsaojade kallastel aastatuhandeid kasvanud suurte puude asemel, mille vahel on must-toonekurg kohastunud lendama, katab kraavikaldaid nüüd tihe võsa. See tekib pärast lageraiet ja muudab veekogu aastakümneteks ligipääsmatuks. Enne kui ala jõuab taas sobivaks metsaks kujuneda, tehakse uus lageraie, sest meid on palju ja meil on vaja.

Must-toonekure seisund Eestis on kriitiline – liik on väljasuremisohus. Iga uus häiring, oht või hukkumisrisk suurendab väljasuremise tõenäosust. Alles jäänud mõnekümnest Eestis elavast linnust iga isendi kadumine või ebaõnnestunud pesitsemine toob selle ohu lähemale.

Veel 45 aastat tagasi loendati Eestis umbes 250 paari must-toonekurgi. Viimase 7–8 aasta jooksul on edukalt pesitsenud aga vaid 5–6 paari, enamik neist Lõuna-Eestis. Tänavu lahkus teadaolevatest pesadest üksnes 11 poega. Nende looduslik ja inimtekkeline suremus on ligikaudu 80%, võib-olla juba suurem. Läti must-toonekured käivad Eestis toitumas ja Eesti omad Lätis.

Igaüks võib mõelda, milline oleks vaid mõnekümne eestlase elu Eestimaal: kuidas nad leiaksid elukaaslase ja kui jätkusuutlik selline kogukond oleks. Samal ajal asustaks siin üle miljoni meist märksa edukama liigi isendi – näiteks loodusseaduste piirangutest vabanenud tiigrid või karud –, kes tõrjuksid meid kõigi vahenditega eemale, sest nad on tugevamad ja nii on neile mugavam.

Magnus Kirti „Tagasitulek“ esilinastus kodulinnas Tõrvas

1. oktoobril toimusid Tõrva kinos Koit dokumentaalfilmi „Magnus Kirt: Tagasitulek“ kaks esilinastust.

Pärastlõunal kogunesid kinno noored sportlased, õhtul aga Magnuse treenerid, lähedased, sõbrad ja toetajad. Kodulinnas toimunud esilinastus oli eriline sündmus nii filmi peategelasele kui ka Tõrva kogukonnale, kes on tema sportlasteekonnale aastaid kaasa elanud.

Kell 15 alanud seansile olid kutsutud piirkonna noored spordihuvilised. Saalis oli noori Tõrva jalgpalliklubist, võrkpalliklubist, spordiklubist Viraaž, Golden South Gymist ja Valgamaa korvpalliklubist. Film andis neile võimaluse näha, kui palju tööd, järjekindlust ja loobumisi peitub tippsportlase tulemuste taga. ERR-ile antud intervjuudes tõid noored esile filmi innustava mõju. Noor võrkpallur Heliisa Pilm leidis, et eriti inspireeriv oli näha, kuidas väikesest Tõrvast pärit sportlane jõudis maailma tippu.

Õhtune esilinastus algas kell 19, mis tõi kokku inimesed, kes on Magnust tema teekonnal toetanud. Kohal olid Magnus Kirt ja filmi režissöör Steiv Silm. Enne seanssi tervitasid külalisi Tõrva vallavanem Kalle Vister ja volikogu esimees ning Tõrva kino Koit eestvedaja Karl Kirt. Vaatajatel oli võimalus Magnusega kohtuda ning temalt autogrammi küsida. Paljude jaoks oli see õhtu ühtaegu filmiõhtu ja kohtumine tuttavate inimestega, kellega on aastaid ühiselt Magnuse saavutuste üle rõõmustatud.

Esilinastusel olid kohal ka paljud filmis osalenud tõrvakad.

Võidud kui valusad tagasilöögid

Enam kui kuue aasta jooksul valminud dokumentaalfilm näitab Magnus Kirti sportlaskarjääri lähedalt. Tõrvast pärit odaviskaja jõudis maailma paremikku ning püstitas 2019. aastal Eesti rekordi 90.61 meetriga. Samal aastal võitis ta Doha maailmameistrivõistlustel hõbemedali, kuid võistlusel saadud raske õlavigastus muutis tema elu ja sportlaskarjääri. Järgnesid operatsioonid, taastusravi ning pikk ja keeruline katse tippsporti tagasi jõuda.

„Tagasitulek“ ei ole siiski üksnes spordifilm. Selles on tähtsal kohal perekond, kodu, sõbrad ja treenerid, aga ka küsimus, kuidas edasi minna siis, kui aastate jooksul seatud eesmärgid ei täitu. Film avab ka Magnuse isa rolli ning tema õpetust, et tulemuste nimel tuleb tööd teha. Vaataja näeb, kui suur tähendus on inimestel, kes jäävad sportlase kõrvale ka siis, kui võistlusareenil enam kõik plaanipäraselt ei lähe. Režissöör Steiv Silm nimetas enne Tõrva seanssi dokumentaalfilmi oma seniseks parimaks tööks. Ta usub, et film puudutab igas vanuses vaatajaid.

Loodetakse publikurekordit

Kino Koit eestvedaja Karl Kirti sõnul on eriti oluline, et filmi näeksid noored. „Mul on hea meel, et see film jõudis kinno. Ma väga tahan, et iga Tõrva inimene ja paljud noored näeksid seda filmi. See näitab, kuidas tippu jõudmine ei ole kunagi lihtne, vaid vajab palju tööd. Aga pingutamine võib viia väga kaugele, ka siit väikesest Tõrvast,“ ütles Karl Kirt.

Kirt meenutas ka 2019. aastat, mil Tõrva kinos Koit elati üheskoos kaasa Magnuse võistlusele. Nüüd kogunes publik samasse saali, et vaadata filmi sellest, mis jääb teleülekannete ja võistlustulemuste taha. Seetõttu on selles filmis kohalike inimeste jaoks isiklik mõõde. Magnus ise rõhutas enne seanssi, et Tõrval on tema elus olnud oluline koht ning film laseb pilgu heita nii sportlase argipäeva kui eraellu.

Film jõudis 2. oktoobril kinodesse üle Eesti. Esimesel nädalavahetusel kogus „Magnus Kirt: Tagasitulek“ 1523 kinokülastust ja jõudis vaadatavuse edetabelis seitsmendale kohale. Ka Tõrvas loodetakse, et võimalikult paljud leiavad tee kinno. Varem on kino Koidu ühe filmi vaatajarekord olnud 700 külastust ning uus dokumentaalfilm võiks pakkuda sellele väärikat konkurentsi.

Tõrva esilinastus tuletas meelde, et suured spordilood võivad alata väikesest linnast. Magnuse saavutused on andnud põhjust uhkust tunda, kuid filmis nähtav teekond räägib veel millestki olulisest: eduni ei jõuta üksnes andega ning ka kõige sihikindlamal inimesel tuleb vahel oma plaane muuta. See on sõnum, mida tasub kaasa võtta nii noortel sportlastel kui ka kõigil teistel kinokülastajatel.

Valga Haiglas alustab tööd rinnakabinet: kontrolli ja nõustamisele oodatakse igas vanuses naisi

Valga Haiglas alustab oktoobris tööd rinnakabinet, mille eesmärk on rinnahaiguste varajane avastamine ja rinnavähi ennetamine. Rindade tervisekontrolli ja nõustamisele on oodatud igas vanuses naised, kellel on küsimusi või muresid seoses rindade tervisega. Vastuvõtule pöördumiseks ei ole vaja saatekirja. Tervisekassa kindlustatule on ämmaemanda vastuvõtt tasuta.

Kui ämmaemandal on vajadus suunata patsient arsti konsultatsioonile, tuleb tasuda Tervisekassa kehtestatud ambulatoorse eriarstiabi visiiditasu, mis on 20 eurot. Ravikindlustamata patsiendile maksab rinnakabinetis ämmaemanda vastuvõtule pöördumine 21 eurot. Arsti konsultatsioonile suunamisel lisandub esmase vastuvõtu tasu 62 eurot.

Rinnakabinetti on väga oodatud ka üle 69-aastased naised, kes vanuse tõttu enam riikliku rinnavähi sõeluuringu sihtrühma ei kuulu, kuid kellel on oluline jätkata rindade regulaarset kontrolli.

Rinnakabinetti tasub pöörduda, kui on muutused rindade kujus või suuruses, rinnas on tükk või tihend, rinnas esineb valu, mis ei ole seotud menstruaaltsükliga.

Valga Haigla rinnakabinetis võtab patsiente vastu ämmaemand Jaanika Põder. Vastuvõtu käigus kuulatakse ära patsiendi mured, nõustatakse rindade tervise teemadel ning tehakse rindade läbivaatus. Samuti õpetab ämmaemand, kuidas kodus iseseisvalt ja õigesti rindu kontrollida. Vajadusel vormistab ta saatekirja täiendavatele uuringutele, nagu mammograafia või ultraheli. Kui uuringute tulemused seda nõuavad, suunatakse patsient edasi mammoloogi ehk rinnaarsti vastuvõtule.

Vastuvõtud toimuvad haigla kabinetis B214 erigraafiku alusel. Vajalik on eelnev registreerimine telefonil 766 5100.

Tõrvaka kaardi soodustus: miks see loodi ja mida selle muutmine tähendaks?

Tõrva Veemõnulas saavad Tõrva valla elanikud kasutada tõrvaka kaardi 20%-list soodustust. Tegemist on Tõrva valla elanikele Tõrva valla poolt loodud soodustusega. Seda eristab teistest vallapoolsetest toetustest see, et see on kindla asukoha ja eesmärgiga.

Idee ja vajadus sündis soovist, et tõrvakas oleks liikuv, lõõgastunud ja terve, väljundiks sai 2021. aastal valminud Tõrva Veemõnula. Toetuse eesmärk on muuta ujumine ja lõõgastumine kohalikele inimestele taskukohasemaks ning anda võimalus kasutada kodukohas pakutavaid teenuseid soodsama hinnaga, et soodsama hinna pärast ei peaks sõitma Valka, Karksi-Nuia, Abja-Paluojale või Otepääle. Veemõnula rajamiseks kasutati suures osas Tõrva valla maksumaksjate raha. Seetõttu peeti õigeks, et kohalikel elanikel oleks võimalik kasutada valla rajatud keskust tavahinnast soodsamalt.

Kuidas soodustus toimib?

Tõrvaka kaarti saavad taotleda inimesed, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Tõrva vallas. Kaart on seotud inimese ID-kaardiga ning soodustuse saamise õigust kontrollitakse Veemõnulas elektrooniliselt. Tõrvaka kaardi kasutajaid on ligikaudu 2500. Sõltuvalt kuust kasutab Veemõnula soodustust umbes 200–700 kohalikku elanikku.

Soodustuse kulu on seni olnud keskmiselt 1500 eurot kuus. See summa ei lähe aga vallast välja tavapärase toetusmaksena. Veemõnula operaator peab maksma OÜ-le Tõrva Veejõud hoone kasutamise eest üüri. Kohalikele elanikele antud tõrvaka soodustuse summa arvestatakse sellest üürist maha.

Soodustus oli ette nähtud juba Veemõnula operaatori leidmisel

Kui 2021. aastal otsiti veemõnulale operaatorit, oli hankedokumentides juba ette nähtud võimalus pakkuda Tõrva valla elanikele vallaga kokkuleppel kuni 30-protsendilist soodustust. Operaator pidi pidama soodustuse kasutamise üle digitaalset arvestust ja esitama vallale vastava aruande. See tähendab, et praegune 20-protsendiline soodustus ei ole hiljem tekkinud erand. Kohalikele elanikele soodustuse pakkumise võimalusega arvestati juba operaatori leidmisel. Soodustuse jätkumine või lõpetamine on lõppkokkuvõttes valla poliitiline otsus, mida tuleb vaadelda samamoodi nagu teisi kohalikke toetusi ja kulutusi.

Mis juhtuks soodustuse kaotamisel?

Kõige otsesem muutus oleks kohalike elanike jaoks lihtne: tõrvaka kaardiga ei saaks enam veemõnulas 20% odavamat piletit ning tõrvakatel tuleks maksta tavahinda, kui operaator ise mõnda muud soodustust ei paku. Kui tavahind muutub mõne inimese jaoks liiga kalliks, võib ta hakata veemõnulat harvem kasutama.

Samas väheneks soodustuse kaotamisel summa, mida operaatori üürist maha arvestatakse. Praegu on see olnud keskmiselt umbes 1500 eurot kuus ehk ligikaudu 18 000 eurot aastas. Siin tuleb aga arvestada veel ühe olulise asjaoluga. Veemõnula valmimisel jäi osa vajalikke töid tegemata. Vald nende lõpetamiseks eraldi raha ei eraldanud ning tööde eest tasus operaator ise. Operaatori tehtud kulutusi käsitleti üüri ettemaksuna. Teisisõnu maksis operaator osa oma tulevasest üürist juba ette ära. Nüüd arvestatakse seda varem makstud summat järk-järgult tema igakuisest üürist maha.

Seetõttu ei tähenda tõrvaka soodustuse kaotamine seda, et vallale või OÜ-le Tõrva Veejõud hakkaks kohe iga kuu 1500 eurot rohkem raha laekuma. Alles siis, kui operaatori varasem üüri ettemaks on täielikult ära kasutatud, hakkab muutus otsesemalt mõjutama seda, kui palju üüriraha reaalselt laekub. Seetõttu ei saa öelda, et tõrvaka soodustuse lõpetamine annaks vallale koheselt vaba raha juurde.

Kui palju maksab üks elanik ja kui palju võib ta vallale tagasi anda?

Tõrvaka kaardi soodustuse mõte ei piirdu ainult veemõnula piletihinnaga. Valla jaoks on rahaliselt oluline ka see, kui palju inimesi on Rahvastikuregistris Tõrva valla elanikena registreeritud. Töötavate elanike tulumaksust laekub osa vallale ning elanike arv ja koosseis mõjutavad ka riigilt saadavaid toetusi.

Tule Tõrva programm ja selle juurde kuuluvad soodustused on üks viis pakkuda kohalikele inimestele hüvesid, mida mujal elades ei saa. See ei tähenda, et inimene valib oma elukoha ainult veemõnula soodustuse järgi, küll aga on see oluline lisaboonus, et registreeritud elukohta Tõrva vallas omada. Seetõttu ei saa tõrvaka kaardi soodustuse mõju hinnata ainult selle järgi, kui palju soodustus ühe aasta jooksul maksab.

Tõrvaka soodustus ei ole Tõrvas uus mõte

Kohalikele elanikele mõeldud toetused ja soodustused ei ole Tõrvas midagi uut. Näiteks on Tõrva hooldekodus varem kehtinud kohalikele elanikele teistsugune hinnastamine ning enne Veemõnula valmimist toetati kohalike elanike saunakülastusi.

Tõrvaka kaardi soodustuse jätkamise, muutmise või lõpetamise puhul tuleb seega vaadata tervikpilti. Ühelt poolt tuleb hinnata, kui palju soodustus vallale maksab. Teiselt poolt tuleb arvestada, millist kasu saavad sellest kohalikud elanikud ning millist eesmärki Tõrvaka kaart üldse täitma peaks. Samuti arvesse võtta, et praeguse üürikorralduse tõttu ei tähendaks soodustuse kaotamine seda, et sama suur summa hakkaks kohe vallale või OÜ-le Tõrva Veejõud juurde laekuma.

Lõplik küsimus on, millist eesmärki soovib vald tõrvaka kaardiga ja selle soodustusega edaspidi täita ning milline on selleks kõige mõistlikum viis.

Kirjakunsti lummuses

Eve Toompalu

Käsitsi kirjutamise kunst on alguse saanud väga ammusest ajast. Tänapäevases kiires internetimaailmas näeme käsitsi kirjutamist aga üha harvem.

Seda enam paelub meid, kolmapäevaseid kirjutajaid, just käsitsi kirjutamine – ehe tušš ja kirjasulg. Suur nauding on kuulata, kuidas sulg kirjutades paberil mõnusalt krabiseb. Nagu ütleb meie juhendaja Kai Rikka, siis käsitsi kirjutamine on praegusel ajal nagu vastuvoolu ujumine: inimestel on kiire, infovahetus toimub trükikirjas ja meie võtame igal kolmapäeval aja maha: kirjutame käsitsi ja naudime seda teraapilist protsessi.

Kairi kohviku seinad said kaetud kauni kunstiga.

Kevadel küpses mõte, et meil on kogunenud suur hulk töid, mida ka teistele näidata. Otsisime sobivat kohta, kus neid eksponeerida ning korraga leidsime õigeks paigaks Kairi kohviku. Pind oli küll väike, arvestades meie tööde hulka, kuid ometigi saime kohviku seinale suure hulga töid sättida: alustades vanadest gooti kirjadest kuni kauni peensule kalligraafiani välja.

Meie kunstilises võtmes tööd olid kohvikus vaatamiseks juuli lõpust oktoobrikuu alguseni. Seda, et kirjakunst inimesi paelub, on näha ka külalisraamatusse tehtud sissekannetest. Meil on tohutult vedanud, et kohapeal on olemas selliste oskuste ja teadmistega kalligraaf Kai Rikka, kes on omaaegse kalligraafi Villu Tootsi õpilane.

Miks me seda teeme? Triinu mõtted kirjutamisest on sellised: "Kai juhitud kalligraafia töötuba on kahtlemata teraapiline. Mulle meeldib väga, kuidas ta seob kalligraafia loovusega – see ei ole lihtsalt „kuiv kirjutamine", vaid ilukiri muutub omaette kunstivormiks. Hästi läbimõeldud on ka õppemetoodika: kõigepealt teooria ja seejärel praktika. Liitusin eelmisel hooajal ning mind on siiani üllatanud, kui tohutult suur ja kirju maailm kalligraafia tegelikult on."

Marju lisas: "Liitusin kirjutajatega kolm aastat tagasi, kui nägin kuulutust Tõrvaka Facebooki grupis. Mäletan, kuidas ma algul mõtlesin, et ei tea, kas ma saan hakkama, kui teised on seal käinud juba aastaid ja mina täitsa algaja. Meil on väga tore ja andekas õpetaja, kes teeb asjad selgeks tähthaaval. Vahepeal on tunne, nagu oleks ise esimese klassi õpilane, kuidas nüüd seda sulge käes hoida, keerata ja pöörata, et need tähed tuleksid ilusti välja. Mulle meeldib see, et saan võtta aja ise endale muude toimetuste juures. Mina, sulg ja paber – justkui peatuks aeg. Saan luua midagi ilusat iseenda kätega, enda meele järgi ning nautida seda hetke."

Kirjutamine on omamoodi kunst, mida saab kogu aeg edasi arendada. Kõige kauem on seda kunsti õppinud Annelii – juba seitse aastat ja ikka on veel midagi sellist, mida läbi harjutamise juurde õppida. Oleme oma väikese grupiga kirjakunsti lummuses alustamas uut loomingulist hooaega värskete ja põnevate väljakutsetega.

Aitäh kõigile, kes meie tegemisi näitusel vaatamas käis! Aitäh, Kairi Kaat, et lubasid meil oma esimese näituse Kairi kohvikusse üles seada ning kohvikusse ka peale sulgemist kirjutama jääda! Aitäh, õpetaja Kai, oma ideid ja oskusi meile, kolmapäevastele kirjutajatele, jagamast.

Tõrva lõõtsaklubi startis kolmandasse aastasse

Vello Jaska
Tõrva lõõtspilliklubi liige

Tõrva lõõtspilliklubi algataja ja juhendaja Thea Leitmaa väitel tuli klubi esmakordselt kokku 2024. aasta sügisel tänu entusiastlikele lõõtsamängijatele Eve Toompalule ja Liia Sloogile. Mõlemad ägedad naised olid endale ise lõõtspilli valmistanud ja juba ka pisut mänguoskusi omandanud. Sellest tekkis mõte, et tore oleks koos mängima hakata.

Lõõtsaklubi vahva seltskonna jõud ei rauge.

„Kohe liitusid ka lõõtspillimängijad Silvar Lelle ja Vello Jaska. Nii oligi sündinud Tõrva Lõõtspilliklubi, kes alustas tegevust Tõrva muusikakoolis," rääkis Leitmaa. Tema sõnul liitusid teisel hooajal klubiga Alla Murnek ja Maie Adamson, veidi hiljem ka Lembit Adamson.

Uus repertuaar

Kevadel sai lõõtsaklubi kutse esineda Jüriöö jooksu avamisel Tõrva keskväljakul noorte sportlaste ergutamisel. See oli klubi esmane avalik esinemine. Mängijad olid tublid.

"Tõrva lõõtspillimängijad esinesid kahe palaga Hummuli kooli 95. juubelikontserdil ja VIII Mulgi peo eelpeol Jundam Karjatnurmes," meenutas klubi juhendaja Thea Leitmaa. Samas lisas ta, et suvekuudel korraldasid lõõtspilliklubi mängijad omal algatusel kaks meeleolukat pillimängupäeva. "Ilm sattus ilus olema ja kaunis koduaias oli mõnus mängida. Nautisime head seltskonda, sööki-jooki ja lõõtspillimuusikat."

„Algamas on Tõrva lõõtspilliklubi kolmas hooaeg, mis toob kaasa uusi väljakutseid – rõõmuga mängime juba õpitud ja kinnistunud lemmiklugusid, kuid alustame koos ka uue repertuaari omandamist ning ootame esinemisvõimalusi.

Muusikakoolis teeb lõõtsamänguga algust tubli lõõtspillihuviline noor Mairold Sagaja. "Lõõtspill on põnev pill – kui mängija esimese loo on selgeks saanud, on ta ka pillipisiku endasse laadinud. Iga uue pilliloo õppimise juurde asumisel tekib hasart, mis ei rauge enne, kui lugu sõrmede all helisema hakkab," ütles Tõrva lõõtsaklubi juhendaja Thea Leitmaa veendunult.

Ligilähedasi mõtteid ja tundmusi väljendasid ka klubi lõõtsamängijad.

Eve Toompalu väitis, et on Tõrva lõõtsaklubi liige olnud algusest peale. Selle mõtte algatajaks ja teostajaks on toonane muusikakooli direktor Thea Leitmaa. „Mina olin kohe nõus osalema. Alati võib ka omaette harjutada, aga koos mängimine on huvitavam. Hea on õppida kaaslasi kuulama ning enda pilli koos teistega helisema panema," rääkis Eve Toompalu.

"Meil on olnud mitmed lahedad koosviibimised Hermese ja Kirimega, kus musitseerime üksteisele ning laulame ühiselt tuttavaid laule. Eriti ägedad olid aga sellel suvel kaks pilli- ja grillipäeva Alla ning Liia juures.

Hea meel on selle üle, et oleme mitmel korral ka laiemale publikule Karjatnurmes, Tõrvas ja Hummulis esineda saanud. Uuele hooajale vastu minnes loodan, et meie juurde veel lõõtsahuvilisi tee leiab. Unistuseks on millalgi jõuda Harmoonikale. See nõuab palju harjutamist, aga kui siht silme ees, siis on see nagu pillipeole minek. Ükskord ikka saab," oli Eve Toompalu lootusrikas.

Maie Adamsonil on Tõrva lõõtsaklubi liikme staatust ainult üks aasta. „Kui aasta tagasi oleks keegi öelnud, et lõõtsamängust saab minu jaoks nii oluline osa elust, oleksin imestunud," rääkis Maie muigamisi ja lisas: "Tõrva lõõtsaklubi näol olen eest leidnud väga toreda seltskonna. Klubis on mõnus ja sõbralik õhkkond: rõõm kokku saada, vanu lugusid lihvida ja uusi juurde õppida. Ja kui lõpuks lugu välja tuleb, on rõõm seda suurem. Olen tänulik õpetaja Thea Leitmaale, vend Lembitule ja kõikidele lõõtsaklubi liikmetele, kes on sel teekonnal minule toeks ja julgustajaks. Klubis olemise juurde kuuluvad ka traditsioonid. Me tähistame koos klubi liikmete sünnipäevi, olulisemaid tähtpäevi jne."

Alla Murneki sõnul on lõõtspillil eriline kõla ja hing, mis on kõnetanud teda pikki aastaid. Algul tundus õppimine keeruline, kuid samm-sammult, järjepideva harjutamisega ja teiste toel on lõõtsamäng muutunud nauditavaks. On vaja ainult kannatlikkust ja järjekindlust.

„Lõõtsaklubi ei ole minu jaoks pelgalt muusika tegemise koht, vaid ka kogukond, kus jagatakse rõõmu, kogemusi ja innustust. Klubis on alati tunda head energiat ning see motiveerib rohkem harjutama ja arenema. Eriti naudin võimalust kuulata teiste mängu ja saada inspiratsiooni. Samuti tunnen, kuidas ajaga areneb tunnetus kui ka julgus esineda," on Alla veendunud.

Lembit Adamson on sündinud ja oma noorusaja veetnud Tõrvas. Tema jaoks on pillimäng väga oluline ja suur rõõm on teha seda heade inimeste juhendamisel ja toetusel oma juurte juures. „Olen väga liigutatud ja tänulik, et võtsite mind oma klubi liikmeks. Meil kodus mängiti karmoškat, akordionit ja kannelt. Nüüd, pensionieas, valmistasin endale lõõtspilli. Lõõtsa just sellepärast, et meie kodus kuulati raadiost iganädalasi lõõtsaminuteid ning need lood ja helid on mulle tänaseni meelde jäänud. Klubis valitseb meeldiv positiivne õhkkond, üksteise toetamine ja muidugi Thea rahulik ning malbe juhendamine," ei varjanud Lembit Adamson oma tänulikkust.

Erineva taustaga liikmed

Tõrva valla endise abivallavanema Ülle Juhi väitel on Tõrva lõõtspilliklubil oluline osa Tõrva kultuuri- ja kogukonna elus. Klubi ühendab inimesi, keda seob armastus lõõtspillimuusika, pärimuse ja koos tegutsemise vastu. On koht, kus väärtustatakse piirkonna kultuuritraditsioone. „Klubi tegevus aitab hoida elus lõõtspillimängu ja rahvamuusikat ning annab neid teadmisi edasi järgmistele põlvkondadele. Oluline on, et klubisse on oodatud erineva vanuse ja muusikalise kogemusega inimesi. Koos mängimine loob tugeva kogukonnatunde, kujundab Tõrva omanäolist kultuuriruumi ja tugevdab paikkonna identiteeti," arvab abivallavanem Ülle Juht.

Luulerännak raamatukogus

10. oktoobril tähistas Tõrva Raamatukogu üleilmset vaimse tervise päeva, pakkudes huvilistele luulerännakut koos Stella Ternaga. Stella on romantik, kes kirjutab ja esitab oma luulet ilma filtrita – ehedalt, valusalt ja iluslt. Ta on kaunis noor naine, kes kirjutas end poeediks ning tervendades end valust pikaajalise suhte ootamatu lõpu järel. Selle tulemuseks on raamat „Vabavoolu veele", mis räägib transformatsioonist – valust, lahtilaskmisest ja sellest, mis sünnib, kui lubad elul end tervendada. Liikusime koos Stellaga luuleridu pidi iseendasse ja nüüd on osalenutel teada uus tõhus vahend puhuks, kui vaimne tervis hoidmist ja hing tähelepanu vajab. Kes ei saanud kohale tulla, tulge raamatukokku ja laenake koju kaasa raamat „Vabavoolu veele".

Kultuurirturu värvikas hooaeg ja tulevikuplaanid

Kultuurirturu eestvedajad Aigi ja Triin

Kultuurirturu teine suvine hooaeg on seljataha jäänud. See on olnud tegus ja sündmusterohke. Samas on ideid ja mõtteid veel omajagu ning nii mõnigi neist peab jääma ootama uut hooaega. Kindel on aga see, et eestvedajatel jagub jaksu ja tahet edasi tegutseda. Uuel hooajal soovime kutsuda uusi liikmeid MTÜ Kultuurirturuga liituma, et üheskoos muuta suvine programm veelgi sisutihedamaks ja värvikirevamaks.

Hoo saime sisse juba aprillis, mil alustasime kevadiste talgutega: koos korrastasime Kultuurirturu ala, istutasime kevadlilli ja tegime ettevalmistusi uueks hooajaks. Annetuste toel saime juurde mööblit ja täienes ka meie raamatukogu. Nii muutus Kultuurirturu keskkond samm-sammult veelgi hubasemaks ja kutsuvamaks.

Kui kevadised ettevalmistused olid tehtud, võis alata sündmusterohke suvi. Juunis sai alguse muusikaviktoriinide sari, mis on kohalike seas hästi vastu võetud. Viktoriine viib läbi võitjameeskond või mõni kohalik selts – nii oleme koostööd teinud näiteks Juudase meeskonna, Tõrva Raadio, MTÜ Tõrva Noorte ja kino Koidu eestvedajatega. Tulevikus soovime muusikaviktoriinidesse kaasata veelgi rohkem kogukondi ka väljaspoolt Tõrva linna.

Aigi Treumuth (paremal) ja Triin Pärn on turuhoone elule äratanud.

Muusikast huumorini

Juunikuu tõi Kultuurirturule suure hulga külalisi, sest meie juures toimusid valla kodukohvikute päevad. Sel korral esines eesti-argentina sugemetega alternatiivrokibänd Araukaaria. Kodukohvikute päev on kindlasti üks meie külastatavamaid sündmusi juba teist suve järjest.

Suve jooksul käivitasime ka uue sündmustesarja „Mida kultuuri?“, mille eesmärk on ärgitada huvi erinevate kultuurinähtuste vastu ning pakkuda võimalusi uute teemade, tegijate ja elamuste avastamiseks. Sarja raames toimus „Mida Folki?“ muusikaõhtu, kus Silver Sepp tutvustas oma erilisi pille, kaasas ka publiku pillimängu ning andis meeleoluka kontserdi.

Huumorile keskendus „Mida huumorit?“, mis tutvustas publikule stand-up-komöödiat, kus teiste seas esines Mulgimaalt pärit ratastoolikoomik Janar Peterson, kes oma julge ja vahetu huumoriga tabusid lõhub.

Kultuurirturul leidus suvel tegevust ka neile, kellele meeldib kaasa elada spordile ja filmikunstile. Suure hulga rahvast tõi kohale jalgpalli ühisvaatamine, kus mängu sai jälgida Kultuurirturu hoovis suurel ekraanil ning koostöös Tõrva Sõrgiga toimus spordiviktoriin. Augustis toimus „Mida kinokultuuri?“ raames Tõrva filmifestival ja filmimuusikateemaline viktoriin.

Kultuuriturg jõudis sel aastal ka suuremate kohalike sündmusteni. Osalesime Tõrva Tule-Päevade ja kultuurifestivali Võnge programmis, kus kahe päeva jooksul külastas meid tuhandeid inimesi. See oli hea kinnitus, et Kultuurirturul on oma koht Tõrva kultuurielus ja meie tegemised pakuvad huvi ka laiemale publikule.

Jõuluaeg tuleb tegus

Hooaja lõpetasime veidi rahulikumas, kuid samavõrd meeleolukas võtmes. Hooaja lõpupidu päädis seeneteemalise piduliku kontsertõhtusöögiga alapealkirjaga “Mida seent?!” ning loomulikult toimus ka seeneteemaline viktoriin.

Meie tegemisi märgati ja tunnustati ka valla tasandil – Tõrva vallavanema ja volikogu esimehe vastuvõtul anti Kultuurirturule üle kultuuripreemia valla kultuurielu rikastamise eest. See tunnustus tähendab meile palju ning annab kinnitust, et oleme oma tegemistega õigel teel.

Sama oluline kui suured sündmused on meile ka see, et Kultuuriturust on saanud paik, mida inimesed soovivad ise oma oluliste sündmuste tähistamiseks kasutada. Hea meel on selle üle, et mitmed kogukonnaliikmed on valinud Kultuurirturu oma sünnipäevade ja teiste tähtpäevade tähistamise paigaks. Just sellised hetked annavad paigale elu ja loovad tunde, et Kultuuriturg kuulub tervele kogukonnale.

Nüüd võtame sügisel veidi aega maha, et puhata, möödunud hooajale tagasi vaadata ja uusi plaane teha. Detsembris plaanime korraldada jõuluturu, mis annab võimaluse ka talvisel ajal taas kokku tulla.

Uude suvisesse hooaega vaatame lootusrikkalt: ideid on palju ning soovime Kultuurirturul pakkuda veelgi tihedamat ja mitmekesisemat programmi. Loodame, et üha rohkem kohalikke ja külalisi leiab tee meie juurde ning saab siin oma kultuurijanule leevendust. Selleks ootame uusi inimesi ja liikmeid meie tegemistega liituma – sest mida rohkem on tegijaid, ideid ja kaasaelajaid, seda värvikirevam saab olla Kultuurirturu järgmine hooaeg.

Uute kohtumisteni!

Raamatukogu kutsub tasuta tehisaru algtaseme töötubadesse

Tõrva Raamatukogu osaleb üleriigilises kampaanias „Ütleme tehisarule tere“, mis võimaldab külastajatele osaleda tasuta tehisaru algtaseme töötubades.

Töötoad toimuvad 5. ja 27. novembril ning 10. detsembril kell 10.00.

Vajalik on registreerumine raamatukogus kohapeal või Fienta kaudu.

Töötoas saab proovida, mida tehisaruga teha saab, kuidas sellele ülesandeid anda ning millistes igapäevastes olukordades võib sellest abi olla. Varasem kogemus ei ole vajalik. Raamatukogus saab kohapeal õppimiseks kasutada sülearvuteid, kui endal seade puudub. Töötuba viib läbi koolitatud raamatukogutöötaja.

Praktiliste oskuste kõrval räägitakse ka turvalisusest ja kriitilisest mõtlemisest. Tehisaru vastus võib kõlada veenvalt, kuid olla ekslik. Töötoas õpitakse vastuseid kontrollima, isikuandmeid kaitsma ning märkama tehisaru abil loodud või muudetud teksti, pilte ja muud sisu. Kuna tehisaru abil loodud sisu jõuab üha sagedamini kõigi infoväljа, on kriitilise mõtlemise oskused vajalikud ka neile, kes tehisaru ise ei kasuta.

Statistikaameti andmetel kasutab tehisaru praeguseks 65% Eesti inimestest ja 34% ettevõtetest. Kuigi tehisaru kasutamine on kiiresti levinud, vajavad paljud inimesed rohkem teadmisi selle võimalustest, piirangutest ja riskidest, samas kui osa elanikkonnast pole tehisaru kasutamiseni veel jõudnud. Raamatukogude kaudu pakutavad töötoad aitavad edendada tehisaru teadlikku ja turvalist kasutamist ning vähendada digilõhet.

Eesti Rahvusraamatukogu ning Justiits- ja Digiministeeriumi algatatud kampaania „Ütleme tehisarule tere“ soov on tuua digiriik inimestele lähemale. Lisaks raamatukogudes toimuvatele töötubadele on inimestel võimalik läbida ka põhjalik algtaseme e-kursus “Ole tehisaruteadlik” Digiriigi Akadeemia platvormil.

Raamatukogu on koht, kuhu kõik võivad tulla. Siin saame rahulikus tempos tehisaru lähemalt tundma õppida. Ootame töötuppa kõiki kohalikke inimesi. Eelnev kogemus ei ole oluline, piisab uudishimust.

Kairi Müürsepp
Tõrva Raamatukogu direktor
tel 766 5333
e-post kairi.myyrsepp@torva.edu.ee

Külla Vändrasse

Arvo Lasting

Helme koguduse traditsioonilisel Maarjapäeva tähistamisel osalesid seekord külalised Vändra kogudusest. Sel aastal on nähtud Jumala tahet liisu heitmisel, et me oleme olnud eestpalvepaaris Vändra kogudusega.

Aeg-ajalt teatame oma eestpalvesoove ja peame üksteist meeles oma kirikutes. Aga tõesti oli hea meel pakkuda pärnumaalastele üks suvine sisukas päev meie kihelkonnas. Avasime sel puhul kiriku uksed Taageperas, Riidajas, Tarvastus ja Helmes. Kuulasime Vändra koguduse naiskoori Iren Värva juhatusel ning vaimulikke Hanno Saksa ja Ants Kivilod jutlustamas-palvetamas.

Vändra Martini kiriku aastapäeva pühitsetakse alati oma nimipühaku päeva lähedal novembris. Seekord on see plaanis 15. novembril. Meid kutsutakse ja oodatakse külla. Leiame võimaluse minna vaatama kirikut ja kogudust, keda selle aasta pühapäevadel aina meeles peame.

Tänavu on küll Vändra kirikul juubelit ettevalmistav aastapäev, sest pühakoda on ehitatud 1787. aastal

Ühisüritus Helme Koduloomuseumi hoovil

ehk 239 aastat tagasi. Küllap kuuleme kiriku kohta külaskäigu ajal rohkem täpsemalt. Väga suur huvi ja lootus on külastada ka Tori kirikut, mis on valminud 1854. aastal. Teise maailmasõja ajal paraku põletati kirik maha, kuid käesoleva sajandi alguseks pühakoda taastati. Pühitsetuna pühak Jürile on kirik nimetatud Eesti sõjameeste mälestuskirikuks. Siin süüdatakse ja pühitsetakse alati võidutuli, mis jaanniööks meie kihelkonda ja kodudessegi jõuab.

Vändras toimuvad jumalateenistused pühapäeviti kell 11 – nii ka 15. novembri aastapäeva ajal. Seega stardime oma bussiga Tõrvast kell 9. Veel on selgumisel, kas sõidame Taagepera või Tarvastu kaudu.

Palun huvilistel registreerida ja arvestada sõidutasuga 15 eurot. Kõik huvilised on oodatud!

Kirikuteated

25. oktoobril kell 11 Õp Rein Schihalejev Helme kirikus
25. oktoobril kell 14 Õp Rein Schihalejev Taagepera kirikus
1. novembril kell 11 Usupuhastuspüha, pühakutepäev, hingedepäev Helme kirikus
8. novembril kell 11 Helme kirikus
22. novembril kell 11 Igavikupüha Helme kirikus
22. novembril kell 14 Igavikupüha Taagepera kirikus

15. novembril külastame Vändra kirikut 239. aastapäeva puhul
Kell 9 väljub buss Tõrva bussijaamast. Sõiduks saab registreerida ja osavõtutasu 15 eurot tasuda Helme ja Taagepera kiriku lahtiolekuaegadel

Tõrva Misjonimajas toimuvad jumalateenistused kuu **1. ja 3. pühapäeval kell 15.**

Kontaktandmed:

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Helme Maarja kogudus
Kantselei on avatud K-N kl 10–13.
e-post arvo.lasting@eelk.ee, tel 524 9654 ja 763 3340. Facebook: Arvo Lasting
Arveldusarve Swedbankis EE512200001120082428
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Taagepera Jaani koguduse arveldusarve Swedbankis EE842200221013466795
Tõrva Immaanueli kogudus, e-post torva@kogudused.ee, tel 518 2605, arveldusarve EE884204278621942100

Reakuulutused:

Muld, liiv, killustik, graniitkillustik ja freesipuru koos kohaletoimetamisega Lõuna-Eestis. Teeme Sinu vajaduste jaoks parima pakkumise – helista ja lepime kokku! Tel 5191 0983 Villo

Korstnate ehitus ja remont koos vajalike plekitöödega tel 5618 9517 või e-post joosep.sepp@mail.ee

Korstnapitside ehitus ja remont. Tel 5557 9399

HARMEC OÜ - Erinevate traktorite ja laadurite lisaseadmed: tõstekahvlid, kopad, tõstekorvid - erinevad kinnitused. Tel 5740 6992 / HARMEC.EE

Ehitiste seadustamine, kasutus- ja ehitusload ja muud teenused. Kirjutage või helistage. coreteloy@gmail.com, 5814 2386

Reklaami Tõrva Teatajas
Hinnakiri leitav
Tõrva valla kodulehelt
Kirjuta:
kuldne@kuldne.com
või 5373 6992

EESTI PUISTEVILL SOOVITAB
NATURHELD TUULETÕKKE-JA SOOJUSTUSPLAADID!
Naturheld puitkiudplaadid, ühendavad taskukohase hinna ja Saksa kvaliteedi. Tagage oma hoone tuule- ja soojakindlus.
TERMEX TSELLUVILL: KVALITEETNE JA NÄRILISTELE VASTUMEELNE SOOJUSTUS!
Tselluvill - parim valik soojustamiseks! Soojust pidav, hingav, niiskust reguleeriv ja keskkonnasõbralik isolatsioonimaterjal. Vähendab igakuist kulu kütmisele ja tagab hoones ühtlase sisekliima.
PAIGALDUSTEENUS: USALDA OMA KODU SOOJUSTAMINE MEIE HOOLDE!
Paigaldame erinevaid puistevillasid üle eesti! Meie professionaalne paigaldustiim tagab kiire ja kvaliteetse tulemuse.
PAIGALDUSSEADME RENT: SÄÄSTA AEGA JA RAHA!
Rendi erineva tootlikusega paigaldusseadmeid koos järelhaagise, B-kategooria furgooni või C-kategooria veoautoga ja vii töö kiiremini lõpule. Mugav, lihtne ja soodne lahendus teie vajadustele!

VÕTA ÜHENDUST!
INFO@EESTIPUISTEVILL.EE
+372 5080814

Rebase OÜ müüb!

küttepuid koos veoga Tõrva piirkonnas.
Tel: 523 0118

Kõikide autode professionaalne hooldus ja remont

Saekettide valmistamine, teritamine ja parandamine.
Hüdrovoolikute valmistamine.

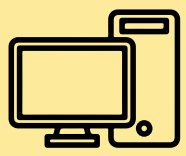
Hüdromar OÜ tel. 5629 4013

Kaido Kaljuste
Sinu maakler Tõrvas
51 23 103 kaido@ruum24.ee www.ruum24.ee
RUUM24 TURVALISED KINNISVARATEHINGUD

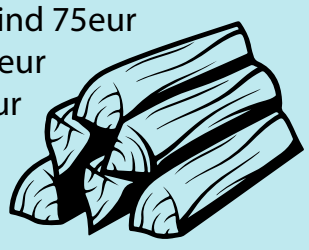
OSTAN METSA- JA PÕLLUMAAD
TELEFON 552 7322

KEVADE KESKUSE ARVUTIPOOD
- Arvutite hooldus ja remont
- Uued ja kasutatud arvutid
- Kaamerate paigaldus
- videokassettide digitaliseerimine

Kauplus avatud E-N 12:00-17:00
Väljakutsed E-N 9:00-12:00, R 9:00-17.00
info@silverarvuti.ee või 5015282

RAO METALL on rohkem kui 10 aastase ajalooga ettevõte, kes ostab neljas Eesti paigas kokku vanametalli.
TASUTA vanametalli käru kaheks tunniks.
Tõrva teenindusplats
Avatud:
E-R 9-17
L 10-14
Kontakt +372 5300 5356
raometall@gmail.com

Võtame vastu autoromusid!
www.raometall.ee

THKK müüb!
Toores lepp - pikkused 25 kuni 60cm, hind 60-65eur
Kuiv lepp - pikkused 30, 40cm, hind 75eur
pikkus 50cm, hind 70eur
Kuiv must - lepp 30cm hind 80eur
Tel: 565 1820

Tõrva 100 OOPERIPÄEVAD

Tõrva linna 100. sünnipäevale pühendatud Tõrva 100 Ooperipäevad tõid 3.–4. juulil ajaloolisse suvituslinna tuhandeid muusikasõpru lähedalt ja kaugelt. Kahe päeva jooksul muutus Tõrva keskväljak suurejooneliseks kontserdipaigaks, kus kõlasid maailmatasemel ooperiklassika ja armastatud filmimuusika. Head asjad sünnivad tänu headele inimestele!

TÄNAME

03.07 – „RHAPSODY IN BLUE" NING OOPER „PORGY JA BESS
LAVAL OLID: **Pumeza Matshikiza** – sopran, Lõuna-Aafrika | **Luthando Qave** – bariton, Lõuna-Aafrika | **Dmitry Pavlov** – klaver, Soome Kammerkoor Collegium Musicale | Segakoor HUIK! | Pärnu linnaorkester, dirigent Henri Christofer Aavik | Kontserdi õhtujuht Mart Mikk

04.07 – JAMES BONDI FILMIMUUSIKA GALA
LAVAL OLID: **Pumeza Matshikiza** – sopran, Lõuna-Aafrika | **Monika-Evelin Liiv** – metsosopran, Eesti | **Samuel Sakker** – tenor, Austraalia **Luthando Qave** – bariton, Lõuna-Aafrika | **Tanja Mihhailova** – Eesti | **Koit Toome** – Eesti | **Aminata Savadogo** – Läti | Pärnu Linnaorkester, dirigent Henri Christofer Aavik | Utopia Entertainment tantsijad | Kontserdi õhtujuht Mart Mikk

KORRALDUSMEESKOND:
Peakorraldus, programm ja administreerimine: Monika-Evelin Liiv ja Maido Ruusmann | **Džässihalli programm ja esituskorraldus / Philly Joe's Jazziklubi:** Maestro Reigo Ahven **PR, sotsiaalmeedia ja turundus:** Justina Greblikaite ja Sigrit Kikas | **Partnerlussuhted ja halduskorraldus:** Marianne Sokk | **Sponsorsuhted:** Rein Mikk **Rahastusprojektid:** Mariell Viinalass | **Digikujundused:** Janno Saft | **Produktsiooni juhtimine:** Alo Puustak | **Heli, valgus, video ja dekoratsioonid:** videokunstnik Emer Värk, valguskunstnik Ringo Muhhin, helikunstnikud Siim Hiob ja Rene Liitmaa, dekoratsioonid Ere Maasik, Džässihalli heli Ivo Mannine Džässihalli valgus Leino Gromov. Suur aitäh Art Schneiderile ja Eventechi tiimile. Lavadekoratsioonide eest suur tänu Ülle Võrk ja Keskväljaku Lillesalong.
Kontsertala tehniline teostus: Mirek King ja PartyTrade OÜ, Christopher King, Tanel Mägi, Arkos Raian King, Maarek Lindau ja Katajaevent tiim, Aki Risto Richard Zirk, Kaimar Kesa ja Funrent OÜ, Žan Glükmann ja Sortaider OÜ, Margit Roosaar ja Kujunduskuur OÜ, Lauri Drubinš ja noored malevlased, Merikan Jaska haldustiim, Heli Otti, Tõnu Jaansalu ja vallahoolduse meeskond | **Eriline aitäh Tõrva tegusatele noortele:** Richard ja Rihanna Ruusmann, Grete Rohtla, Kert Herbert Rohtla, Jan Martti Raal, Riko Pärn, Kert Kasepuu, Kristjan Mölder, Kristel Täht, Emily Mai ja Mikk Üksvärav. | **Toitlustuskorraldus:** Kristel Velling tiimiga, Jane Metsoja ja Loomekohvik Jane tiim, Randel Malm ja Malmizza tiim | **Transpordikorraldus:** Arved Kopp ja Andrus Mumm | **Esinejate võõrustamine ja heaolu:** Ingeri Aer ja Maarika Toomeoks

TÄNAME TOETAJAID:

PEASPONSOR: VILJANDI windows · doors

SUURTOETAJAD: evecon, Agrone, saMet 35 aastat sõlmid väärtusi, Valga Puu, Fresmy Natural oral care that actually works, Shroomwell Wellness Farming Innovation, Raial Invest, The Manor Sports & Spa, Margus Kuklane

TOETAJAD: Porsche, Ferroline Group Forwarding & Logistics, TR Veod, Tartu Ehitus, Combiwood, Jaak Sulg, Hotel Telegraaf Autograph Collection, Tõrva Veemõnula, Skan Holz, Helme Maasikas, Tõrva Tööriistarent, Selver, The Gentlemen Vodka, Julià & Navinès, S.Pellegrino, Tõrva Kaubamaja, tervis ravispaahotell, Tarmeko Spoon OÜ, Viisu Eero Auto OÜ

HEAD KOOSTÖÖPARTNERID JA KAASAAITAJAD:
Fotograafid Indrek Kasesalu, Egon Bogdanov ja Andrus Abel, videograaf Taavi Bergmann, Tõrva Tarbijate Ühistu, Läti Saatkond, turvafirma Meeskond Security eesotsas Lauri Linamäega, Helin Karja ja Tõrva Muusikakool, Eesti Rahvusringhääling – Karmel Eikner, Ragnar Kond, Ruth Alaküla, Krista Luts ja Raul Priks, Piletikeskus, Tensi Reisid – Helis Kasearu, Trage OÜ – Helen Evart, Vilmar Pärn, Raadio Ring FM, Postimees Grupp, Pixelprint, Õhtuleht, Kroonika, LP nädalalõpuleht, Siim Karnö, Tõrva Teataja, Lõuna-Eesti Postimees, Showtech, Milvi Post, Tõrva Veejõud, Tõrva Tervisekeskus, Neo Digital Agency, Herko Leesment, Rain Aunapu, Urmas Johanson ja Tikupoiss, Sten Tikk, Terje Tekkel ja Hotell de Tolly/ Pigilinna hostel, Udumäe puhketalu, Jüri Salu, Ithal kraanad.

Suur tänu Vents Armands Krauklisele ja Liga Avota-Krauklele, kes aitasid viia Tõrva 100 Ooperipäevade sõnumi Läti inimesteni.

Ja kõige suurem tänu teile, head inimesed, kes te tulite, olite, kuulasite, elasite kaasa ja kogesite koos meiega neid kahte erilist õhtut!

EESTI KULTUURKAPITAL | Kaasrahastanud Euroopa Liit | Eesti tuleviku heaks

Fotod: Andrus Abel ja Egon Bogdanov